

Š U M C

GLASILO OBČINE MEŽICA
oktober 2013

XXXIV. številka / XI. leto

JAVNI POZIV	2
UVODNIK	3
GEOPARK KARAVANKE	4
JAVNO ZBIRANJE PREDLOGOV	6
DISK GOLF IGRIŠČE	7
ROLKARSKI POLIGON	8
KOŠARKARSKO IGRIŠČE V MEŽICI	9
ČESTITKE	10
OTVORITEV PRENOVLJENE UTE	10
VRTEC IN OŠ MEŽICA	11
VII . MEŽIŠKO POLETJE 2013	13
EKOLOŠKI DAN V MEŽICI	14
MEŽICA POJE IN IGRA	15
MOŠKI PEVSKI ZBOR MEŽIŠKI KNAPI	16
PIHALNI ORKESTER RUDNIKA MEŽICA	16
TABOR ZA OSNOVNOŠOLSKO OTROKE	18
DU MEŽICA - MEŽIŠKO POLETJE 2013	19
ODPRTJE BALINARSKO HIŠICE	20
PRVI MAJ NA VOLINJAKU	21
SREČANJE STAREJŠIH, BOLNIH IN INVALIDNIH OBČANOV	21
SLOVENSKI ZAMEJSKI ODBOJKARJI PONOVO V MEŽICI	21
TENIS TURNIR PAROV	23
LETI, LETI, LETI ...	24
SVETLI DEL LETA OB TRESKI	27
MEŽIČARJI PO SVETU	28
NA POT S STARODOBNIKOM	30
PROGRAM PRIREDITEV	32

Občina Mežica objavlja

JAVNI POZIV

za zbiranje vlog za organizacijo
in izvedbo prireditev »Veseli
december v Mežici 2013«
od 20. decembra 2013 do 2.
januarja 2014

Predmet javnega poziva za zbiranje vlog je soorganizacija programa in izvedba gostinskih storitev na prireditvah »Veseli december v Mežici 2013« po programu, ki vključuje vsebine oziroma prireditve na platoju pred Narodnim domom Mežica. Občina Mežica bo na podlagi te objave izbrala **nosilca gostinskih storitev**.

Razpisni pogoji:

- V času od 20. decembra 2013 do 2. januarja 2014 se dajejo v najem štiri gostinsko-sejemske hišice.
- V hišicah se bodo lahko prodajali predmeti, ki po svojem namenu in obliki ustrezajo prazničnemu vzdušju, predstavljajo priložnostna darila in izbrano gostinsko ponudbo (hrana, pijača).
- Nosilec gostinskih storitev bo prevzel izvedbo glasbenih prireditev (silvestrovanje) v skladu z zahtevami naročnika.
- Nosilec gostinskih storitev mora zagotoviti vsa potrebna upravná dovoljenja za izvedbo dogovorjenih prireditev ter zagotoviti ustrezno varovanje na prireditvah.
- Nosilec gostinskih storitev mora poskrbeti za red in čistočo na prireditvenem prostoru in sprotno čiščenje ter odvoz odpadkov.

Pisne vloge sprejema Občina Mežica,
Trg svobode 1, 2392 Mežica.

Rok prijave je do 11. oktobra 2013, do 12. ure.

Vloga mora vsebovati:

- dokazilo prijavitelja o vpisu dejavnosti v poslovni register oziroma akt o ustanovitvi (za gospodarske družbe) ali prigrasitveni list (za s. p.),
- opis načrtovanih spremljajočih aktivnosti in glasbenih prireditev,
- cenik predvidene gostinske ponudbe (hrana, pijača).

Občina Mežica si pridržuje pravico, da sama sodeluje pri načrtovanju prireditev. Ponudniki bodo o izboru obveščeni najkasneje do 18. oktobra 2013. Z izbranim ponudnikom bo Občina Mežica sklenila pogodbo.

Kontaktna oseba:
župan, Dušan Krebel, telefon: 82 79 350.

Spoštovane OBČANKE IN OBČANI,

PRED VAMI JE NOVA ŠTEVILKA GLASILA OBČINE MEŽICA – ŠUMC, KI ODRAŽA POLETNA DOGAJANJA IN AKTIVNOSTI V NAŠI OBČINI IN JE PO VSEBINI PISANA IN OBARVANA VSAJ TAKO KOT, UPAJMO, PRIHAJAJOČA JESEN. V NJEJ SMO ZOPET ZAJELI PREDVSEM NAJPOMEMBNEJŠE DOGODKE TER PRIDOBITVE, KI SO ZAZNAMOVALE NAŠO OBČINO V PRETEKLIH MESECIH. KLJUB LETOŠNJI OSTRI ZIMI NAS JE PRIČAKALO DOLGO, VROČE, ŠE ZDALEČ PA NE BREZDELNO POLETJE, SAJ SMO GA IZKORISTILI ZA UREJANJE INFRASTRUKTURE, DOKONČANJE STARIH IN NOVIH PROJEKTOV TER ZA PRIPRAVO NOVIH, SAJ UPAMO NA ČIM PREJŠNJO OBJAVO RAZPISOV ZA DRŽAVNA IN EVROPSKA SREDSTVA TUDI V NAPREJ.

Kar nekaj projektov smo letos že zaključili, nekaj pa jih je še v zaključni fazi dokončanja. Tako smo v juliju in avgustu predali v uporabo kar štiri športne objekte: obnovljen vhod in avlo ter sanitarije in garderobe v športni hali, dolgo pričakovano športno igrišče za športno halo pri osnovni šoli, disk golf igrišče na gmajni nad Mežico ter rolkarski poligon ob Kopališki poti. Delno smo že zaključili s prenovo lokalnih cest; obnovo Lenartove s povezovalno potjo in parkiriščem, spodnji krak Fužinarske ter prehod pri Zimmerlu, v začetku oktobra pa pričenjamo še z obnovo dvorišča pod Partizansko s priključkoma obeh krakov pločnika na regionalno cesto. Vsa dela bomo zaključili do sredine novembra tega leta. Sredi poletja smo uspešno zaključili tudi projekt Geopark Karavanke in predali v uporabo učno-pohodno pot od Narodnega doma čez Poleno do vhoda v jamo na Glančniku. Skozi kraj Mežica so postavljene tematske informacijske table. Komunalno opremili smo obrtno-podjetniško cono Vogerjevo ter že odprodali dve parceli za opravljanje podjetniških dejavnosti. Uspelo nam je obnoviti nekaj kanalizacijskih vodov in proti koncu gre projekt izgradnje novega vodohrama nad Mežico. Začela se je energetska sanacija otroškega vrtca, ki bo zaključena v prihodnjem letu.

Ko boste prebirali ŠUMC, boste prav gotovo prepoznali, kako pomembna za naš kraj je prav vsaka nova pridobitev in da smo v zaostrenih pogojih gospodarjenja lahko nad doseženim upravičeno zadovoljni. Verjamem, da bomo s sodelovanjem in iskanjem skupnih ciljev tudi vnaprej uspešno nadomeščali tisti manjko, ki bo nedvomno nastal zaradi zaostrovanja krize. Zagona nam ne sme zmanjkati, čeprav bo treba želje spraviti v realne okvirje, vse prioritete pa skrbno pretehtati. To je izziv, ki smo mu lahko kos le skupaj.

Veseli me, da kar nekaj člankov povzema tudi letošnje prireditve v okviru Mežiškega poletja 2013. Prireditve so bile dobro obiskane, kar nam vliva voljo, da se bomo v prihodnje še bolj potrudili.

V začetku meseca septembra so se odprla šolska vrata. Za večjo varnost otrok na poti v šolo je bilo poskrbljeno z novimi pridobitvami, kot sta prehoda za pešce s svetlobnim bičem na Podjurski cesti ter na Mariborski cesti v smeri Senčne vasi, v izdelavi pa je prehod za pešce s svetlobnim bičem pred Osnovno šolo Mežica.

Jesen velja za letni čas, ko obiramo sadove našega dela. Upam, drage občanke in občani, da ste z bero zadovoljni. Veliko je bilo postorjenega, na novo narejenega, obnovljenega in zagotovo smo z opravljenim vsaj deloma uresničili tudi vaša pričakovanja.

Želim vam prijetno branje!

Dušan Krebel,
župan

»VZPOSTAVITEV ČEZMEJNEGA GEOPARKA MED PECO IN KOŠUTO«, KRAJŠE **GEOPARK**

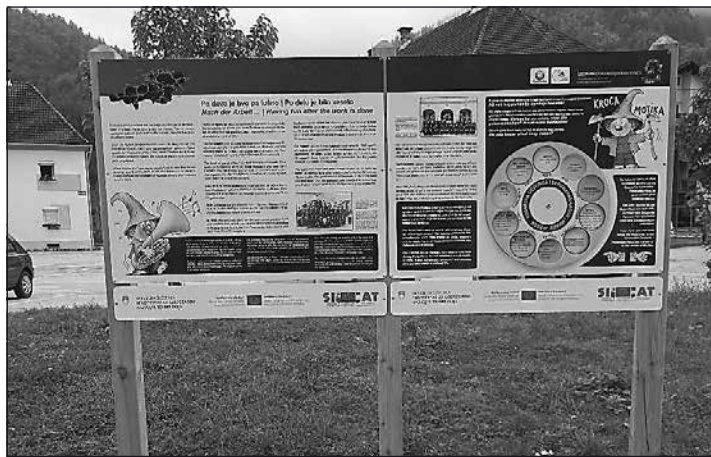
V letu 2010 se je na območju Koroške regije in avstrijske regije Južna Koroška začel odvijati projekt s področja geologije in geoturizma: »Vzpostavitev čezmejnega geoparka med Peco in Košuto«, krajše **GEOPARK**. Gre za prvi tovrstni projekt, ki je mednarodni in v katerem bomo s čezmejnim koordiniranjem in upravljanjem spodbujali trajnostno rabo geoloških naravnih danosti in prispevali k njihovemu ohranjanju.

Projekt obsega območje enajstih občin na obeh straneh meje. Ob vodilnem partnerju, Podzemlje Peca d. o. o., ki ga vodi direktorica Suzana Fajmut Štrucl, sodeluje še šest občin (Črna na Koroškem, Prevalje, Bistrica nad Pliberkom, Sele, Globasnica, Mežica), Obriske jame, regionalni razvojni agenciji z obeh strani meje, Zavod RS za varstvo narave in Koroški pokrajinski muzej. Občina Mežica je v letošnjem letu s postavitvijo interpretacijskih tabel in z animacijskimi vsebinami končala projekt in uredila »Geološko pohodno učno pot Mežica«

OB POTI SMO NA PETIH LOKACIJAH UREDILI **POČIVALIŠČA**.

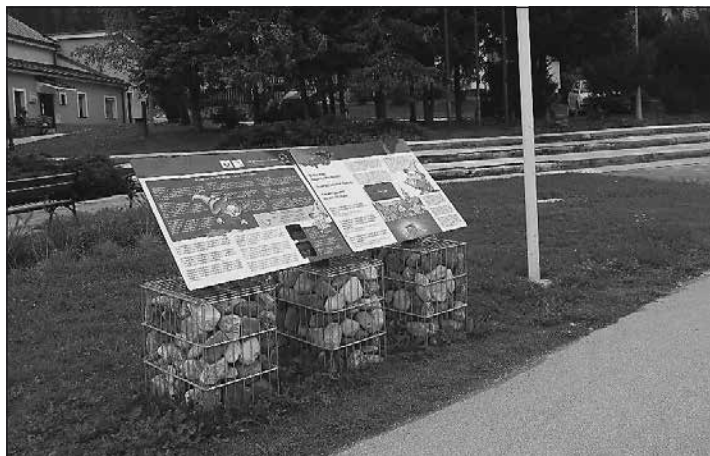

INTERPRETACIJSKA TABLA PRED NARODNIM DOMOM

Na tej točki predstavljamo Narodni dom, kulturno dogajanje v Mežici in zgodovino rudniške godbe.

INTERPRETACIJSKA TABLA NA TRGU nam predstavi razvoj mesta Mežica ter prve omembe mesta (pokrivalna ploščica, ki pod sabo skriva stara mestna imena in letnico nastanka mesta)

INTERPRETACIJSKA TABLA PRI OŠ – s to točko Mežica predstavlja pričetek šolstva v Mežici in arhitekturno posebnost objekta.

INTERPRETACIJSKA TABLA PRI BARGETOVI VILI – predstavlja življenje v Mežici, opisuje oblikovanje naselja skozi čas, prikazuje število prebivalcev v določenih obdobjih mesta ter predstavi Bargetovo vilo in vlogo lastnika vile za prebivalce Mežica.

INTERPRETACIJSKA TABLA HIDROELEKTRARNA IN ANIMACIJSKA TOČKA PTICE

Na tej točki bomo namestili tablo, ki nas bo seznani z razlogi in pomenom izgradnje rudniških hidroelektrarn, predstavila princip delovanja hidroelektrarne in vpliv hidroelektrarne na reko. Želja občine je bila, da pred postavitvijo table uredimo most, kar nam, na žalost, v letošnjem letu ni uspelo, zato bomo tablo z modelom tribune namestili naslednje leto, ko bomo most sanirali. Nameščena pa je točka, ki vas opozori na ptice, ki gnezdi ob reki Meži, spomladi pa bomo pod most namestili tudi gnezdilnice.

PRAVLJIČNA KNJIGA NA LESENEM PODNOŽJU – OTROŠKO IGRIŠČE POLENA

Pravljica knjiga s pravljičami in ilustracijami otrok Osnove šole Mežica so pritrjene na šestkotno piramidalno leseno podnožje. Namen igrala je vzpostaviti dodatno družabno in etnološko izobraževalno točko za manjše skupine otrok, posamezne otroke, starše ... Pravljičice v knjigi se vsebinsko navezujejo na lokalno etnološko dediščino in predstavljajo tako učni pripomoček kot točko za zabavo in druženje.

Na tem mestu se želi občina iskreno zahvaliti vsem učencem in učiteljem Osnovne šole Mežica, ki so na tako izviren način pomagali soustvariti košček Geoparka.

Knjiga bo nameščena spomladi, takoj, ko očistimo strugo reke Meže in zamenjamo onesnaženo zemljo na igrišču Polena.

DOTIKALNI EKRAN GEOPARK KARAVANKE V NARODNEM DOMU

V avli Narodnega doma smo namestili ekran, kjer je naložena splošna vsebina Geoparka: »Skrivnosti zapisane v kamninah«. Vljudno vabljeni, da si ob obisku prireditve v Narodnem domu to tudi ogledate.

Andreja Breznik,
Občina Mežica

GEOAPRK KARAVANKE

na sprejemu pri deželnem glavarju Koroške v Celovcu

Geopark Karavanke je na letošnji konferenci Geoparkov v Valle di Cilento in Diano v Italiji, ki je potekal od 4. do 8. septembra, prejel certifikat, s katerim je tudi uradno postal del evropske in svetovne mreže geoparkov pod okriljem UNESCO. To je v tem trenutku najvišje priznanje, ki ga geoparki lahko prejmejo in hkrati vstopnica za povezovanje z drugimi geoparki, tako v smislu izmenjave znanja in izkušenj kot tudi priznanje, da je geopark Karavanke tako posebno območje, da se lahko postavi ob bok svetovno znanim geoparkom iz družine UNESCO.

Pomen pridobitve certifikata je v začetku oktobra zaznamovalo tudi uradno povabilo dr. Petra Kaiserja, deželnega glavarja Koroške, na sprejem, ki smo se ga udeležili

župani in podžupani občin Geoparka Karavanke, partnerji projekta Geopark Karavanke, predstavniki nacionalnih UNESCO komisij in drugi pomembni predstavniki. Na sprejemu je Unescov certifikat prejela vsaka občina, ki je del Geoparka Karavanke. Na slovenski strani so to občine Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd.

Mateja Kocajan
in **Suzana Fajmut Štruel**

GEOPARKKARAVANKE

Skrivnosti zapisane v kamninah

Na podlagi 14., 15., 16. in 18. člena Odloka o grbu, zastavi, občinskem prazniku in priznanjih v Občini Mežica (Uradni list RS, št. 47/98 in 75/12) Občina Mežica razpisuje

Javno zbiranje predlogov za podelitev priznanj v Občini Mežica

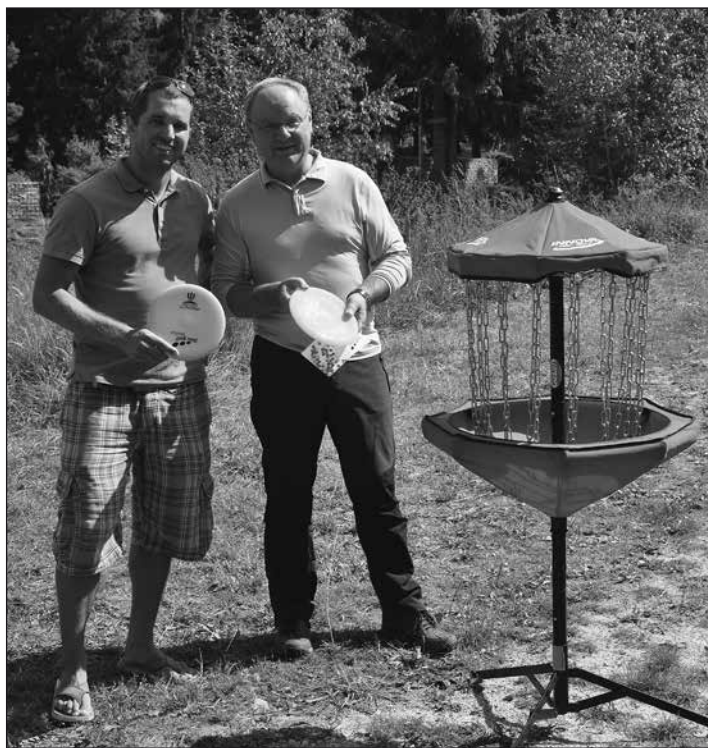
- Občina Mežica podeljuje naslednja priznanja:
 - **zlati grb**
 - **častni občan Občine Mežica.**
- Zlati grb Občine Mežica podeljuje občinski svet občine najzaslužnejšim občanom, samostojnim podjetnikom, pravnim osebam, društvom in organizacijam, ki s svojim delom znatno prispevajo k razvoju kraja. Zlati grb Občine Mežica podeljuje občinski svet na predlog komisije za mandatna vprašanja,
- volitve in imenovanja.
- Za posebne zasluge lahko občina posameznikom, ki so s svojim delom in ustvarjalnostjo pomembno prispevali k ugledu kraja, podeli naziv »častni občan Občine Mežica«. Naziv častni občan lahko podeli tudi posameznikom, ki niso občani občine in so bili rojeni na območju občine, ali so določen čas živeli na območju občine, ali so svojim delovanjem in dosežki bistveno prispevali k ugledu kraja.
- Naziv »častni občan Občine Mežica« podeli občinski svet na predlog komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.
- Kandidate za priznanje zlati grb in častni občan Občine Mežica lahko predlagajo občani, klubi, društva, športne organizacije, podjetja, javni zavodi ...
- Predlog mora poleg osnovnih podatkov o kandidatu vsebovati podrobno utemeljitev in ustrezno dokumentacijo.
- Predloge za podelitev priznanj v Občini Mežica pošljite v zaprti kuverti na naslov **OBČINA MEŽICA, Trg svobode 1, Mežica**, s pripisom »javno zbiranje predlogov za podelitev priznanj v Občini Mežica«, do **31. 10. 2013**.
- Priznanja za leto 2013 bodo podeljena na prireditvi v počastitev občinskega praznika, v decembru 2013.
- Vse dodatne informacije so na voljo na Občini Mežica, telefon 02 82 79 356.

Na podlagi Pravilnika o podeljevanju plakete Občine Mežica na področju športa in priznanja športnika leta v Občini Mežica objavlja Občina Mežica razpis za zbiranje predlogov za:

- **Plaketo za posebne dosežke na področju športa**
 - **Priznanje – športnik leta**
 - **Priznanje – perspektivni športnik**
- Kandidate lahko predlagajo klubi, društva, druge športne organizacije, podjetja, javni zavodi in občani občine Mežica.
 - Predlog mora poleg osnovnih podatkov o kandidatu vsebovati tudi podrobno utemeljitev in ustrezno dokumentacijo o doseženih rezultatih oz. delu.
 - Predlogi naj se pošljejo oziroma dostavijo na naslov: Občina MEŽICA Komisija za mlade in šport Trg svobode 1
 - 2392 MEŽICA s pripisom »Za priznanje na področju športa«
 - Rok za oddajo predlogov je **31. 10. 2013**.
 - Vse dodatne informacije so na voljo na Občini Mežica, telefon 02 82 79 356.

DISK GOLF IGRIŠČE

Občina Mežica je v mesecu avgustu zaključila z investicijo disk golf igrišča. Igrišče se razprostira po delih zemljišča parc. št. 892, parc. št. 636/7 in parc. št. 637/1 vse k. o. Meža Takraj, na območju, kjer je z novim Občinskim prostorskim načrtom zemljišče stavbno, namenjeno za šport in rekreacijo. Za boljšo osveščenost je to prostor nekdanje vlečnice »Štalekar«.

Na celotni progi je osem košev z osemnajstimi različnimi izmenjivimi mesti, kar zadostuje, da je proga uradno registrirana pri Disk golf zvezi Slovenije. Disk golf igrišče v Mežici je drugo v Sloveniji, eno je še na Kopah nad Slovenj Gradcem. Disk golf igrišče ne bo pomenilo le obogatitve športno-rekreativne in turistične dejavnosti občine kot take, temveč bo nedvomno popestrilo turistično ponudbo celotne Zgornje mežiške doline, kot tudi nabor vsebin iz programske sheme Doma Peca – ČŠOD (center šolskih in obšolskih dejavnosti) v Mežici in s tem dodatno vplivalo tudi na prepoznavnost na šolskem trgu in v regiji. Disk golf igrišče je javno igrišče, ki bo veliko doprineslo k razvoju športa v regiji ter dodatno vplivalo na razvoj šolske-športne dejavnosti.

Posebnost igre je v njeni relativno nemoteči umeščenosti v naravni prostor. Koši, postavljeni na travnikih, jasah in v gozdu ne zahtevajo večjih posegov pri njihovi postavitvi in vzdrževanju. Celo zaželeno je, da se proga čim bolj zlije z naravnimi danostmi in posebnostmi lokalnega okolja, upošteva raznolikost terena, travniških, gozdnih in planinskih poti, razgledne točke, razpršenost dreves, grmičevja, avtohtono rastlinje in divje živali

kot posebnost ter nepredvidljivost igre, zaradi česar je bolj zanimiva in atraktivna. Golf disk je pustolovščina aktivnega raziskovanja narave skozi neprestano prilagajanje in iskanje najboljših poti za doseg istega cilja – koša.

Disk golf je lahko način življenja. Je priložnost druženja skozi naravo, ki je pestra, drugačna, je zdrava. Daje povsem nov predznak preživljanju prostega časa skozi lahkotno in sproščeno gibalno aktivnost z možnostjo njene nadgraditve v team building sistem, v novo tržno ponudbo.

Diske si lahko vsakdo izposodi v restavraciji Koroš'c, Pod Gmajno 5, Mežica.

Mežica, 31. 08. 2013

I. državno prvenstvo Slovenije v disk golfu.

Prvenstva se je udeležilo 27 tekmovalcev, kar je za prvo DP super odziv. Rezultati:

KATEGORIJA ZAČETNIKI

1. mesto Matevž Pal
2. mesto Igor Pšeničnik
3. mesto Ožbi Godec

KATEGORIJA OPEN

1. mesto Boštjan Babič
2. mesto Simon Arh
3. mesto Primož Tertinek

Za odlično izvedbo I. državnega prvenstva bi se zahvalili kolektivu restavracije Koroš'c, vsem ki so pomagali s svojimi prispevki, podjetju TAB d. d. za bogate nagrade, Boštjanu Babič iz Disk golf zveze ter podjetju Kording d. o. o.

Mateja Mešnjak,
Občina Mežica

ROLKARSKI POLIGON

Nov rolkarski poligon / skatepark Mežica, ki se nahaja na lokaciji nekdanjega kopališča, je odprl župan Dušan Krebel. Otvoritev je potekala v torek, 10. septembra, ob 17. uri. Rolkarski poligon je bil zgrajen v sodelovanju Občine Mežica in Lokalne akcijske skupine Mežiške doline.

Projekt prispeva k izboljšanju kakovosti življenja, izboljšanju življenjskih pogojev v lokalni skupnosti in prispeva k privlačnosti lokalnega okolja kot bivanjskega prostora in potenciala za razvoj drugih dejavnosti, še posebej turizma.

Rolkarski poligon je namenjen mladim, ki se ukvarjajo z rolanjem, vožnjo z BMX kolesi in rolerji. V skladu s pravili stroke postavljen rolkarski poligon / park, ki zagotavlja varnost, nizke stroške vzdrževanja in rabo tako za začetnike kot za profesionalce.

Projekt je inovativen, saj gre pri načrtovani investiciji v rolkarski park za novost in teritorialno inovacijo, ki pokriva tako družbeno (turizem, varnost udeležencev, organiziranost ...) kot tudi socialno sfero (rolkarski parki kot nova oblika druženja, zdravje in šport mladih, koristno preživljanje prostega časa ...).

CILJI PROJEKTA:

- urediti in organizirati prostor za mlade, kjer bodo lahko varno in kvalitetno preživljali prosti čas s športnimi aktivnostmi rolanja, BMX kolesarjenja in rolanja,
- projekt razviti v specifični turistični produkt Zgornje Mežiške doline in tudi Koroške, povezati nastali turistični produkt v mrežo z ostalo ponudbo Koroške in širšega lokalnega okolja,
- vzpostaviti redno sodelovanje in povezovanje z različnimi ponudniki (Slovenj Gradec, Velenje, Celovec),
- prispevati k vzpostavitvi skupne celostne podobe, trženju in promociji Mežiške doline in Koroške,
- obveščanje širše javnosti o projektu in promocija prek tekmovanj, prireditev in skupinskih vadb,
- izboljšati dohodkovno strukturo na območju.

Postavitev rolkarskega poligona prispeva k večji povezanosti mladih in k njihovem zdravemu preživljanju prostega časa ter zmanjšanju delikventnosti na območju. Postavitev poligona je del celovite ureditve in dopolnitve športnih objektov v Mežici.

Kot dodatna ponudba območja bo rolkarski park vplival na povečanje konkurenčnosti območja občine Mežica, k njeni turistični privlačnosti, kvalitetnemu bivalnemu okolju, k varnosti in kot del turistične ponudbe tudi k izboljšanju možnosti usklajenega gospodarskega razvoja.

Z najnovejšo pridobitvijo na področju športa in rekreacije v Mežici se torej obeta povečanje števila dogodkov v lokalnem okolju (tekmovanja v rolanju, BMX kolesarjenju in rolanju), kar pomeni

povečanje števila obiskovalcev in gostov ter vključitev projektnih rezultatov v turistično ponudbo Mežice – povečanje turističnega prometa.

Glede na to, da z gradbenimi posegi bistveno ne vplivamo na okolje, je projekt trajnosten, obstoječe prazno, neuporabljeno območje pa aktivira in

omogoča skupno rabo za ciljno skupino mladih in turizem. Projekt je v skladu s prostorskimi možnostmi območja kasneje mogoče razširiti z dodajanjem vsebin ali širitvijo obstoječih športnih aktivnosti.

Načrtovano je, da naj bi izvajanje projekta po zaključku temeljilo prostovoljnem delu športnih društev in klubov iz Mežice, ki bodo organizirali tudi tekmovanja.

»Končno nekaj v Mežici, da se otroci lahko s čim ukvarjajo. Da bo dolgo služilo in da se ne bi poškodovalo.«

»Še več bi morali za otroke narediti, predvsem igrala, peskovnik, gugalnic ... Fajn je za skatepark, imajo otroci kam za iti in veš, kam lahko greš otroka iskat. Škoda, da ni več bazena na tem prostoru.«

OBČINA MEŽICA JE V LETU 2013 V PRORAČUN UVRSTILA IZGRADNJO ROLKARSKEGA POLIGONA IN ZA IZVEDBO PRIDOBILA FINANČNA SREDSTVA IZ NASLOVA LAS MEŽIŠKE DOLINE.

CELOTNA VREDNOST PROJEKTA: 50.000,00€

PRIDOBILNA FINANČNA SREDSTVA IZ NASLOVA UKREPA LEADER: 25.000,00 €

Na otvoritvi smo povprašali krajanе, kaj si mislijo o novi pridobitvi s področja športa in rekreacije v Mežici:

»Zdi se mi v redu, da se nekaj dogaja in da se je poskrbelo za otroke. Sem zadovoljna.«

»Prav je, da se je naredilo in da ima mladina kaj za početi v prostem času. Lokacija se mi zdi delno primerna zaradi glasbenega doma zraven, saj je moteče za učence glasbene šole, ki tukaj vadijo.«

»Fajn, da so naredili nekaj za nas mlade. Je pa mal pretesno. Drugače je fajn.«

»Fajn se mi zdi, da imamo v Mežici zbirališče za otroke in da imamo kaj za delat. V 5. razredu nam je župan obljubil, da bomo dobili skatepark in fajn se mi zdi da je izpolnil obljubo.«

Aida Halilić,
Občina Mežica

NOVA PRIDOBITEV NA PODROČJU ŠPORTA IN REKREACIJE:

KOŠARKARSKO IGRIŠČE V MEŽICI

V NEPOSREDNI BLIŽINI OSNOVNE ŠOLE ZRAVEN ŠPORTNE HALE JE POSTAVLJENO NOVO KOŠARKARSKO IGRIŠČE.

KOŠARKARSKO IGRIŠČE IMA STATUS JAVNEGA ŠPORTNEGA OBJEKTA, KI JE V DOPOLDANSKEM ČASU NAMENJENO ŠPORTNI VZGOJI UČENCEV OŠ MEŽICA, POPOLDNE PA OBČANOM IN ŠPORTNIM DRUŠTVOM.

Igrišče je osvetljeno in ograjeno. Odprto je vse dneve v tednu do 22. ure.

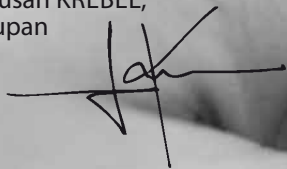
Želimo vam veliko športnih užitkov!

Občina Mežica

V IMENU OBČANOV MEŽICE IN V SVOJEM IMENU
ISKRENE ČESTITKE VSEM STAROSTNIKOM, NOVOROJENCEM IN
NJIHOVIM STARŠEM.

Dušan KREBEL,
župan

85 LET

ANGELA BOROVNIK
HEDVIKA GRUBER
TEREZIJA JASER
HEDVIKA JEZERNIK
AMALIJA KOSMAČ
MARIJA KRIVEC
LJUDMILA PANDEV

NOVOROJENČKI

AID TEMINOVIČ
MARK SEIDL
KRISTINA KOBOLT
JAN PLAZNIK
NEJC DRUG
MELISSA PLAZNIK
TRINA MIKŠA
BINE LESJAK
MOJCA SVETINA

90 LET IN VEČ

VIDA KRESNIK HROVAT
TEREZIJA LESJAK
HELENA PIKO
IVANKA PLEŠNIK
URŠULA VERTAČNIK
ANGELA VIDMAR

Otvoritev prenovljene ute OB OTROŠKEM VRTCU MEŽICA

Mežica je bogatejša za obnovljeno uto ter obnovljeno otroško igrišče vrtca. Pri projektu je sodelovala tudi Zavarovalnica Triglav v okviru akcije Otroci Triglava – brezskrbni v igri, povezani z naravo, s katero želijo izboljševati kakovost življenja tistim, ki to najbolj potrebujejo.

Župan občine Mežica, Dušan Krebel, ravnatelj osnovne šole, Janko Plešnik, in direktor Območne enote Slovenj Gradec Zavarovalnice Triglav, Danilo Pudgar, so na prenovljenem igrišču vrtca v Mežici slovesno prerezali trak in svečano odprli prenovljeno igrišče. Cilj projekta Otroci Triglava – brezskrbni v igri, povezani z naravo, ki ga je Zavarovalnica Triglav podprla z donatorskimi sredstvi, je otrokom omogočiti igro v varnem, čistem in lepem okolju ter jim nuditi optimalne možnosti za razvoj. Obnovljeno igrišče s prenovljeno in varnejšo uto, ki so jo pomagali urediti tudi zaposleni Zavarovalnice Triglav iz Območne enote Slovenj Gradec, bo sedaj na voljo otrokom za brezskrbno uživanje v igri. Direktor Območne enote Slovenj Gradec

Zavarovalnice Triglav, Danilo Pudgar, je ob srečanju vsem zbranim otrokom zaželel vse dobro in povedal: »V Zavarovalnici Triglav se z veseljem odzovemo na pozive za pomoč pri tovrstnih projektih. Dobri poslovni rezultati nam omogočajo, da vračamo skupnosti, v kateri delujemo. V okviru projekta Otroci Triglava smo tako tudi letos pomagali, ne le s finančnimi sredstvi, pač pa so naši zaposleni nekaj ur svojega prostega časa namenili prostovoljnemu delu in na ta način prispevali k prenovi otroškega igrišča v Mežici. Igrišče bo za otroke, ki jih v življenju čaka še veliko izzivov, brezskrben prostor za igro, s katero se učijo potrebnih spretnosti za prihodnje korake.«

Janko Plešnik, ravnatelj osnovne šole Mežica, je k temu dodal: »V imenu vrtca in šole bi se rad zahvalil Zavarovalnici Triglav, ki je videla in znala prepoznati našo težavo ter nam pomagala. Urejen in varen prostor za otroško igro namreč pomembno prispeva k razvoju otrok in uravnoteženemu preživljanju njihovega časa. Današnja

otvoritev predstavlja tudi čudovit začetek novega šolskega leta.«

»Ta uta stoji že več kot 50 let, a nikoli še ni bila tako lepa, kot je sedaj, ko so ji svežino vdahnili zaposleni Zavarovalnice Triglav in otroci iz vrtca,« pa je ob otvoritvi prenovljene vrtno ute dejal župan občine Mežica, Dušan Krebel.

Ravnatelj Janko Plešnik, Danilo Pudgar in župan Dušan Krebel

Po slavnostni otvoritvi in nastopu otrok iz vrtca so se mladi v družbi maskote Zavarovalnice Triglav, Kuža Pazija, preizkusili tudi na poligonu varne vožnje, od policista pa dobili modra priporočila za varno obnašanje v prometu.

Upravljanje odnosov z javnostmi,
Zavarovalnica Triglav

Mesec september z vetrom zapleše in vsem otrokom laske razčeše, malo na levo, malo na desno, malo za šalo, malo pa resno ...

V VRTCU SMO ŽE PRIDNO ZAKORAKALI V MESEC SEPTEMBER IN SPOROČAMO VAM, DA NAM JE LEPO, NOVINČKI NE JOKAJO VEČ IN STARŠI LAHKO BREZSKRBNNO GREDO NA DELOVNA MESTA.

Je kaj lepšega, kot priti zjutraj v vrtec, kjer te objame prijazna oseba, prijatelji pa komaj čakajo, da se jim pridružiš v igri? Okrog osme ure v igralnici zadiši po dobri hrani, nato pa

sledijo različne dejavnosti, ob katerih otrok pridobiva znanja in veščine. Pokukajte v naš vrtec, ki še kar pridobiva novo podobo, novo pohištvo, igrače, didaktične

Osnovna šola Mežica ENOVA VRTEC

pripomočke, in na naše krasno dvorišče, na katerega smo še prav posebno ponosni.

V letošnjem letu pa nas čaka velik zalogaj, saj bo celoten vrtec energetsko prenovljen s sredstvi iz evropskega sklada. Dela bodo potekala tako, da vzgojni proces ne bo moten in bo vrtec normalno posloval.

Naš vrtec je tesno vpet v kraj in okolje, zato se bomo tudi v tem šolskem letu trudili, da bo naše sodelovanje še naprej lepo in se vam še enkrat zahvaljujemo za vso vašo prijaznost, vam spoštovani starši pa za zaupanje.

Prijazno vas pozdravljamo majhni in veliki vrtca Mežica.

Vstop v novo šolsko leto

S septembrom smo zakorakali v šolsko leto 2013/14. Letos je na naši šoli 17 oddelkov, v katere je razporejenih 270 učencev.

V prvi razred je vstopilo 30 prvošolčkov, 17 deklic in 13 fantov, ki jih spremljata razredničarki Danica Novotnik in Nevenka Sedovšek ter vzgojiteljici Marija Ovnič in Rebeka Vodovnik.

Ponudba interesnih in drugih dejavnosti je znova pestra, učenci lahko izbirajo med tridesetimi krožki, ki jih ponuja šola. Tudi letos pridružujemo projektu Evropska vas, raziskovali bomo Švedsko. V okviru le-tega so učenci od 1. do 5. razreda

ter starejši skupini iz vrtca obiskali Pikin festival v Velenju. Poleg Pike Nogavičke bomo seveda namenili pozornost tudi drugim kulturnim, kulinarčnim, geografskim ... švedskim znamenitostim.

Vizija šole nam narekuje prizadevanje za optimalen razvoj vsakega posameznika, prav tako želimo ohraniti in še izboljšati sodelovanje staršev in šole, saj se zavedamo medsebojne prepletenosti in vzajemnega učinka na srečne in uspešne učence.

Barbara Prevorčič

Z lovei smo šli v gozd

V torek, 18. 6. 2013, smo imeli učenci 3. a in 3. b razreda Osnovne šole Mežica naravoslovni dan.

Zbrali smo se pred šolo, pomalicali in se podali v gozd v spremstvu dveh lovecev. Ko smo prišli pod kmetijo Jakopič, smo zavili h krmilnici za divjad, kjer sta loveca povedala, zakaj jih pozimi polnijo s senom. Polnijo jih zato, da živalim pomagajo preživeti zimski čas. Povedala sta tudi, zakaj nekatere živali streljajo. Streljajo jih zato, ker so lahko bolne, slabotne, poškodovane ali pa jih je preveč in bi se zato uničile rastline, s katerimi se hranijo. To pa ni dobro za gozd in naravo nasploh.

V nadaljevanju poti smo v mlaki opazili sledi srnjadi in žabo urha, ki je bil rumen po trebuhu. Lovec nam je razložil, kako izračunamo starost drevesa na štoru ali deblu. To naredimo tako, da preštejemo kroge – letnice.

V gozdu smo opazili tudi kup kamnitih kock, ki niso spadale tja. V gozdu tudi ne smemo odlagati gum, železa in smeti.

Na pohodu smo se veliko naučili. Ko smo prišli nazaj, smo bili utrujeni, ampak veseli, ker je bilo res zabavno in poučno.

Zala Domej, 3.b.

V DRUŽBI KOROŠKIH PRAVLJIČNIH BITIJ po skrivnostnih poteh Pece

NAPOVEDNIK DOGODKOV, KI JIH PRIPRAVLJA TURISTIČNO DRUŠTVO MEŽICA: 19. oktobra ste vljudno vabljeni na trgatve mežiškega grozda, ki bo letos potekala že tretjič zapored. Novembra bo naše društvo praznovalo častljivo 30-letnico delovanja, ob tej priložnosti pa bomo pripravili majhno prireditev. Prvo soboto v decembru bo tradicionalni Barbarin sejem, ob koncu meseca pa vam bodo zimske dni, kot vsako leto, popestrili božični koncert v podzemlju Pece in žive jaslice. Veselimo se druženja z vami.

Na gori Peci, v zavetju zelenih gozdov, prostranih pašnikov in v spokojni tišini gorskih koticov so letos že četrtič zapored oživel koroška pravljica bitja, ki jih za otroke iz pravljice snava vsako leto neutrudno privablja na dan, v našo realnost, Turistično društvo Mežica. Odziv prejšnjih treh let je bil izjemen – otroci s svojim starši in vzgojiteljicami so vedno znova navdušeni nad pristnim stikom s svetom, ki sicer živi le v domišljiji.

Letos je otroke na Peci čakala prav posebna pustolovščina. Kralj Matjaž se je prebudil iz globokega spanca in z grozo ugotovil, da ob njem ni njegove Alenčice. Bil je povsem obupan, zato je na pomoč poklical otroke, ki jih je pri koči čakal razigrani pastirček, s katerim so se skupaj podali na razburljivo dogodivščino. Kralj Matjaž je tistemu, ki jo bo našel, obljubil nagrado, slastni zaklad. Na poti so srečali številna pravljica bitja, ki so pripovedovala svoje zgodbe in dala kakšen namig, kje bi lahko bila izgubljena kraljična. Iz meglic se je prikradla kot dih nežna in mila Žal žena, ki je komaj ušla robatemu razgrajču Gozdnemu možu, na poti je naše najmlajše pričakal nagajivi Perkmandelc, iz gostega gozda se je grozeče oglasila Divja jaga ... Prvič letos so se otrokom predstavile Ajdovske deklice, na obronke naše gore pa je zašel skrivnostni zelenec, ki je bil kriv za vso zmedo in izginotje Alen-

čice – Povodni mož z Uršlje gore. A ta je, kot so na koncu ugotovili otroci, le mila in dobra duša, ki ni želela nič slabega. Dali so mu priložnost, da je povedal svojo zgodbo o iskanju izgubljene ljubezni, ko pa so našli in prebudili spečo Alenčico, so se skupaj odpravili do srečnega kralja, ki je seveda držal svojo obljubo in je otroke bogato nagradil. Pustolovščina je bila za otroke le še ena potrditev, da dobro na koncu vselej privede do pravega in srečnega konca.

Pravljčni svet je letos nosil tematski naslov Iskanje izgubljene Alenčice. Potekal je 28. septembra 2013. Projekt je financirala Občina Mežica, zato bi se radi zahvalili županu, gospodu Dušanu Kreblu, ki je otrokom z veseljem omogočil pustolovščino. Izjemno veseli smo bili obiska otrok, dogodivščine pa so se udeležili predvsem otroci iz Črne na Koroškem, zato gre zahvala tudi županji Občine Črna na Koroškem, gospe Romani Lesjak, ki je najmlajšim omogočila prevoz na prireditev. Pogrešali smo otroke iz Mežice in upamo, da se nam pridružijo prihodnje leto.

Nina Petek, Turistično društvo Mežica
Fotografije Robert Zapečnik

VII. Mežiško poletje 2013

Občina Mežica in koordinator TD Mežica v sodelovanju z društvi in gostinci smo sklenili 7. Mežiško poletje.

Letošnje leto smo se potrudili približati dogajanje krajanom Mežice na posebej zanimiv način. K dogajanju v mesecu juniju smo povabili krajevna društva, organizacije, gostince in s tem ponudili dogodke za vse generacije.

Želja in dobra volja je še vedno vodilo delovanja društev v kraju, saj so se nam društva predstavila v sklopu športnih, zabavnih, kulturnih in izobraževalnih prireditev, ki so potekale med 31. majem in 28. junijem 2013.

Program so obogatili naslednji dogodki: planinski izleti, športne dejavnosti, kulturni programi, razni koncerti, obletnice društev, razstave, srečanja društev, tabori za otroke, predavanja, zaključna prireditev OŠ, dan odprtih vrat vrtca, Eko dan z ekološko tržnico in eko dogodki, zabava za mlade, lutkovna igrice in astronomski večer.

Pohvala gre obiskovalcem, sodelujočim in vsem, ki ste poma-

gali in se potrudili, da smo v mesecu juniju v Mežici pripravili razgibano in veselo dogajanje.

Veseli smo, da se je v mesecu juniju v Turističnem rudniku in muzeju Podzemlje Pece in Narodnem domu Mežica odvijala razstava ob zaključku otroškega likovnega natečaja »Dinozavri – izumrlo življenje na Zemlji«, kar je še dodatno popestrilo celotno dogajanje.

Vsak od nas naj ponese obilico lepih spominov na naše letošnje druženje, naslednje leto pa se ob istem času ponovno najdemo vsi skupaj.

Do takrat pa srečno!

Koordinatoriki:

Lidija Zapečnik, TD Mežica

in **Aida Halilić**, Občina Mežica

EKOLOŠKI DAN V MEŽICI

BILE SO PRIREDITVE MEŽIŠKEGA POLETJA LETA 2010, KO JE OBČINA MEŽICA NA POBUDO KOMISIJE ZA KMETIJSTVO, S SODELOVANJEM ZDRUŽENJA EKOLOŠKIH PRIDELOVALCEV IN PREDELOVALCEV DETELJICA, ORGANIZIRALA POSVET NA TEMO EKOLOŠKO KMETOVANJE NA INDUSTRIJSKO DEGRADIRANIH OBMOČJIH.

Posvet je potekal v treh sklopih: Kaj je ekološko kmetovanje? Zakaj ekološko kmetovanje? In Kako ekološko kmetovati na industrijsko degradiranih območjih?

Tako smo v letu 2010 spregovorili o pravici in nujnosti ekološkega kmetovanja ter potencialnih možnostih, ki jih ekološko kmetovanje prinaša slovenskim kmetom, še posebej kmetom na območjih gorsko-višinskega kmetovanja, majhnim kmetom in tudi kmetom, katerih kmetije ležijo na industrijsko degradiranih območjih, kot je to Mežiška dolina.

V lanskem letu je Društvo Ajda Koroška (skupnost vrtničkarjev Mežica) pogumno in z ljubeznijo do narave organiziralo EKOLOŠKI DAN s tržnico in ekološko pridelano hrano s

slovenskih kmetij, na tržnici pa so svoje pridelke ponujali tudi kmetje iz sosednje Avstrije. Dan je bil deževen in temu primeren je bil tudi obisk tržnice. Letos se je v okviru prireditev Mežiško poletje 2013 pred Narodnim domom v ponedeljek, 24. junija, priredil 1. EKO DAN z ekološko tržnico in EKO DOGODKI, ki ga je s sodelovanjem Občine Mežica, in Turističnega društva Mežica organiziralo Združenje ekoloških pridelovalcev in predelovalcev Deteljica. Na EKO DNEVU so sodelovali ekološki kmetje s svojo ponudbo, Društvo Ajda Koroška, Zavod za zdravstveno varstvo Ravne na Koroškem, Koronarni klub in Društvo diabetikov Mežiške doline, nekaj stojnic tudi s certifikati domače obrti iz naravnih materialov, Oprema Ravne na Koroškem

d.o.o. je predstavila EKO avto Čebelica, Ekodim d.o.o. je sponzoriral pasulj, ki ga je kuhala Roman Abraham ... Poskrbeli smo tudi za kulturni program, s katerim so nas skozi ves dan razveseljevali Vrtec Mežica, Literarno-kulturno društvo Beseda Dravograd, Mitja Šipek in posamezni domačini, vokalna skupina Rute in ansambel Planinskega društva Dravograd, Stare sablje, mežiški frajtonarji, OŠ Črna na Koroškem in OŠ Mežica s fotografijami fotonatečaja na temo Narava in človek – zaveznika. Med 9.00 in 14.00 pa je bil v mali dvorani Narodnega doma Mežica predstavljen program BIO UŽITEK, ki ga sofinancirata Evropska unija in Republika Slovenija v okviru Zveze združenj ekoloških

kmetov Slovenije – Zveza Biodar. S programom Bio užitek se širši javnosti predstavlja ekološko kmetijstvo, njegove tehnologije in ekološko pridelana živila. Cilj programa je spodbujati potrošnike k večji porabi ekološko pridelane hrane, ki je pristna, sveža, okusna in je potrošnikom v užitek.

EKO DAN je bil dobro obiskan, le vreme nam je tudi tokrat nagajalo. Vendar, pa so za vesel zaključek poskrbeli Mežiški frajtonarji, katerih frajtonarice so v deževno popoldne veselo zadonele.

Hvala vsem, ki ste sodelovali in popestrili EKO DAN, ki ste uslišali naše prošnje in nesebično sodelovali pri organizaciji in pripravi EKO DNEVA, za katerega si želim, da bi postal redni spremljevalec Mežiškega poletja. Morda nekoč tudi eko vikend, eko teden, eko mesec ...?

Ema Žagar

Mežica poje in igra

KOT VSAKO LETO, JE TUDI LETOS V SKLOPU MEŽIŠKEGA POLETJA 2013 24.6. POTEKALA TRADICIONALNA PRIREDITEV PEVSKIH ZBOROV MEŽICA POJE IN IGRA.

Organizatorke smo bile članice ženskega pevskega zbora Vi Solis, ki smo za temo prireditve izbrale slovensko popevko. Zne zimzelene melodije, ki krasijo slovenski prostor, so s pomočjo zborov pričarale marsikatero lepe spomine iz preteklosti in nas spomnile, kako čudovite pesmi so nastale pred leti in se prepevajo še danes.

Otvoritev prireditve je pospremil predstavitveni spot, ki nas je popeljal skozi pomembnejše dogodke naše prelepe, mlade

in s pomočjo čudovito razpoložene publike zapeli pesem Slovenija, od kod lepote tvoje ter Za prijatelje si je treba čas vzeti. Nato smo občutke strnili s sproščenim klepetom in prepevanjem v mali dvorani z dobrotami, za katere so poskrbele pevke Vi Solisa.

Rade bi se zahvalile:

Slavnostnemu govorniku gospodu **Janezu Graufu, Šok Teatru**, gospe **Giti Praprotnik** za veliko pomoč pri pripravi dvorane, za snemanje in DVD-je se zahvaljujemo **Jožetu Penecu**. Zahvala naši predsednici **Špeli Ovčar** za brezhibno organizacijo. Špela nas je ves čas navdihovala z optimizmom in bila edina, ki je verjela, da lahko izpeljemo zabavno prireditev, nas

Slovenije in spomnil na trenutke, ki smo jih mogoče že pozabili in s tem smo počastili dan državnosti.

Sodelovalo je sedem pevskih zborov, ki so s prepevanjem popevk ustvarili prijetno vzdušje v dvorani Narodnega doma Mežica.

Povezovanje programa je prevzela gledališka skupina Šok teater, ki je na unikaten način, poln humorja in pozitivne energije, druženje vodila od začetka do konca.

Ob zaključku prijetnega druženja smo združili vse glasove

ves čas spodbujala, navdihovala in skrbela, da smo v zboru bile vse enotne. Naši drugi **Špeli M. Mori** čestitamo ob imenovanju umetniške vodje, zahvaljujemo se ji za kvalitetno in ubrano petje ter idejo prireditve.

Za konec pa misel Friedricha Nietzscheja: »Brez glasbe bi bilo življenje ena sama napaka«, zato hvala vsem nastopajočim!

Mateja Leskovec,
Vi Solis

Moški pevski zbor **Mežiški knapi**

Dejavnost pevcev je bila tudi **v letu 2013** pestra. Ob rednih tedenskih vajah je pevski zbor v tem letu sodeloval na kar nekaj prireditvah. Naj jih naštejemo:

7. marec: nastop v Domu starejših v Črnečah, **10. marec:** nastop na prireditvi Od Pliberka do Traberka v Bukovju pri Dravogradu, **11. marec:** zapeli smo na pogrebu g. Pepija Jezernika na pokopališču Barbara, **15. marec:** nastop na področnem zboru Društva diabetikov Koroške v gostišču Brančurnik na Prevaljah, **25. april:** nastop na osrednji proslavi Dneva državnosti na Prevaljah, **28. april:** nastop na občnem zboru ZZB Mežica – gostišče Krebs v Mežici,

1. maj: nastop v šotoru v Mežici za praznik dela, **2. maj:** nastop na proslavi ob Šahmanovem bunkerju nad Mežico, **7. junij:** nastop na prazniku Rudnika Brezno – Huda jama pri Laškem, **13. Junij:** letni koncert v Narodnem domu v Mežici.

ZAPOJTE Z NAMI je vabil plakat na oglasnih deskah po Mežici. To je bilo vodilo letnega koncerta našega pevskega zbora, katerega je odpel v četrtek, 13. junija 2013 v Narodnem domu.

Pesmi je sproščeno povezoval naš pevovodja, **Marko Kavtičnik**. Za naše stalne

poslušalce in ostale ljubitelje lepe pesmi smo zapeli 13 pesmi. Med njimi je pevovodja povedal še kakšen dober vic.

Prvi del koncerta so popestrili mladi glasbeniki tria trobent iz **Glasbene šole Ravne – oddelka Mežica**. Njihov mentor je **g. Janez Miklavžina**.

Po zadnji pesmi so se na odru razvrstili še glasbeniki **Pavr** kapele s Prevalj. Vodi jih in z njimi igra naš vsestranski pevovodja. Zaključek koncerta je bil res živahen in upamo, da bo obisk poslušalcev enako velik tudi na koncertu v prihodnjem letu.

Kronist zbora
Jožef Ulcej

»Pozdravy zo Slovinska« *Pozdrav iz Slovenije*

Pihalni orkester Rudnika Mežica je od 6. do 9. junija letos gostoval v Košicah na Slovaškem, kjer so potekali 15. evropski rudarski in topilničarski dnevi. Med »rudarskimi« družbi iz devetih evropskih držav je orkester tako prvič predstavljal Slovenijo in pustil v evropski prestolnici kulture 2013 dober vtis.

Košice se nahajajo v vzhodnem delu Slovaške, le okoli 80 kilometrov stran od ukrajinske meje, in so z

240.000 prebivalci drugo največje mesto na Slovaškem. Mesto se ponaša z dobro ohranjenim zgodovinskim mestnim jedrom, največjim med slovaškimi mesti, ki ga krasi gotška katedrala svete Elizabete. V mestu se je ohranila tudi dolgoletna železarska tradicija, katere začetek sega v 13. stoletje. Obširna nahajališča železove rude in vlaganja v razvoj so glavni razlog, da danes košiška železarna – od leta 2000 naprej

je v rokah ameriške korporacije U.S. Steel – zaposluje kar 16.000 ljudi in je drugi največji zaposlovalec v državi. Z ohranjanjem železarne se je v mestu ohranila tudi metalurška tradicija, kar je glavni razlog, da so Košice s svojimi družbi predstavnik Slovaške v Evropskem združenju rudarskih in topilničarskih društev, ki ga krajše imenujemo kar VEBH (kratica izhaja iz nemškega imena *die Vereinigung Europäischer Bergmanns- und Hüttenvereine*). Tovrstno združenje vsake dve leti v eni izmed držav članic

pripravi evropske rudarske in topilničarske dneve in tokrat je bilo na vrsti mesto Košice, ki je dogodek lepo zapakiralo v program evropske prestolnice kulture.

Del zveze VEBH je od leta 2011 naprej tudi Združenje Ruda, v okviru katerega deluje Pihalni orkester Rudnika Mežica. Ta se je letos prvič udeležil evropskih rudarskih in topilničarskih dnevov ter s tem tudi prvič predstavljal naše združenje in Slovenijo. Orkestru so se pridružili še župan Dušan Krebel, predsednik Združenja Ruda,

Tadeja Pungartnik, ter predsednica TD Mežica Lidija Zapečnik. Izmed številnih orkestrov z vseh koncev Evrope je bil prav mežiški orkester najštevilčnejši. Z vrhunsko disciplino, pestrim repertoarjem in sinhronostjo korakanja je požel številne pohvale s strani domače in tuje javnosti ter tako pustil v Košicah dober vtis. Ključna nastopa orkestra sta bila promenadni koncert v središču mesta ter dan zatem še sodelovanje na

dogodka ni povzročala sivih las le naši delegaciji, ampak tudi vodstvu VEBH-a. Ne glede na to, pa je orkester svoje naloge izpeljal profesionalno, kar so prepoznali tudi domačini, ki so zimzeleno Na golicu bučno nagradili z aplavzom. Zato morda niti ni naključje, da je bila na Facebook strani slovaškega podjetja »Visoke peči Košice« edina objavljena fotografija s celotnega dogodka prav fotografija našega orkestra med

za pozdravljanje in ploskanje. Vzdušje je bilo vsekakor bolj umirjeno kot na enaki paradi leta 2011 v Heerlenu na Nizozemskem, prav tako pa se parada v Košicah ni zaključila z zborom društev na enem mestu ali vsaj z nagovorom koga od organizatorjev, ampak se je kar naenkrat pač končala oz. izpuhtela. Skozi celoten dogodek dejansko ni bilo možno videti koga od glavnih slovaških organizatorjev, kar je

ter vinski muzej v Tokaju, bližnjem mestu na Madžarskem. Kljub natrpanemu urniku, pa so Mežičani našli še dovolj časa za preizkus slovaške kuhinje, za druženje z domačini ob češkem »Kozlu« ter za ekspresen ogled Budimpešte, ki so ji ravno v tem času grozile hude poplave. Udeležba v Košicah je pokazala, da v našem kraju razumemo pomen rudarske tradicije, da smo nanjo ponosni in da jo znamo svetovati

paradi rudarskih skupin, ki je potekala po znameniti Hlavni (op. a. Glavni) ulici skozi center mesta. Promenadni koncert je stekel precej drugače, kot je bilo sprva predvideno. Repertoar, ki ga je orkester vadil več mesecev, je bilo potrebno zaradi slabše organiziranosti domačinov zreducirati na poznane slovenske narodno-zabavne viže in koračnice. Tukaj se je orkester prvič soočil z razpokami v slovaški organizaciji, ki tekom

promenadnim koncertom. Dan po koncertu je sledil vrhunec celotnega dogajanja – parada rudarskih društev. Kilometer dolga kolona ljudi, oblečenih v črne rudarske uniforme, je izzvala iz množice različne odzive. Za malo mlajše so bili naši godbeniki zanimivi, ker so bili pač oblečeni v črno, so tu in tam komu pomahali in so »zo Slovinska« (op. a. iz Slovenije), za nekoliko starejše pa je bila verjetno glasba glavni razlog

precej nenavadno za prireditve tako visokega ranga. Ne glede na luknje v organizaciji dogodka, katerim bo VEBH zagotovo namenil še veliko besed, je orkester z delegacijo svojo nalogo opravil korektno. Slovenijo in njeno kulturno rudarsko dediščino je predstavil dostojno, tako s prezenco kot s samo glasbo. Poleg formalne udeležbe na dogodku pa je naša delegacija obiskala še muzej soli v bližnjem Prešovu

ustrezno predstaviti. Nekega dne se bodo evropski rudarski in topilničarski dnevi odvijali na slovenskih tleh. Upam in verjamem, da bo naša organizacija pokazala več spretnosti pri pripravi dogodka in da bo našim cenjenim slovanskim bratom s Slovaškega pokazala, kako se stvarjem streže.

Dejan Ulcej,
Pihalni orkester
Rudnika Mežica

Popravek.

Potem, ko so ljudje prebrali članek v prejšnji številki Šumca, so me – malo šaljivo in malo zbadljivo – spraševali, kako smo si vendar lahko kmetice privoščile kar 6-tedensko odsotnost.

Hm, kakor smo kmetice dandanes napredne, bi na študijski izmenjavi lahko ostale magari tudi 8 tednov, pa bi se v dobro organiziranem gospodinjstvu, kakršna so naša, tudi to ne poznalo

preveč :), sem jim odgovorila. No, šalo na stran – v Angliji smo bile seveda 6 dni in ne 6 tednov.

Milka Podričnik

TABOR ZA OSNOVNOŠOLSKE OTROKE

»Skozi zabavo in igro spoznajmo gledališče in film«

IZOBRAŽEVALNO KULTURNO DRUŠTVO MLADIH PERKMANDEL-CI SMO LETOS ŽE SEDMO LETO ZAPORED PRIPRAVILI TABOR ZA OSNOVNOŠOLSKE OTROKE, KI SMO GA TOKRAT NASLOVILI »SKOZI ZABAVO IN IGRO SPOZNAJMO GLEDALIŠČE IN FILM«. TABOR JE PO-TEKAL MED 28. 6. IN 30. 6. 2013 NA MRDAVSOVEM V ŽERJAVU.

Druženje, zabava, obilo glasbe, športnih aktivnosti in trenutkov za ustvarjanje so le nekatere izmed dejavnosti, ki jih otroci vsako leto izkusijo na našem taboru. Letos smo temo tabora posvetili gledališču in filmu, saj je to posebej zanimivo področje, ki ni v vsakdanu naših najmlajših. Že res, da filme lahko gledajo v kinu ali po televiziji, ampak, da bi se sami soočili s snemanjem filma in vsemi stvarmi, ki spadajo zraven? Verjetno ne. Ravno zato smo otrokom v petek in soboto pripravili različne motivacijske in spoznavne igre, igre pantomime in uprizarjanja različnih dejavnosti, ki so jih otroci izvajali po skupinah ali posamezno. S tem so pridobivali samozavest, krepili svoje komunikacijske sposobnosti in razvijali čut za sodelovanje. Da pa smo temo tabora še dodatno popestrili, smo člani društva pripravili pravo prizorišče

snemanja filma. Med otroki smo izbrali tehnično ekipo, ostali pa so v filmu nastopali kot glavni in stranski igralci. Tehnična ekipa je pripravila vse potrebne rekvizite in sceno, postavili so reflektorje ter kamere in vse druge naprave in pripomočke za snemanje filma. Ostali otroci so med tem sodelovali v delavnici ličenja in izdelovanja kostumov. Ko smo bili vsi pripravljeni na delo, se je začelo snemanje našega filma, katerega tema je bila spor med indijanci in kavbojci. Zgodba filma se je končala z rokovanjem obeh glavnih akterjev in skupnim prijateljstvom med obema skupinama, kavbojci in indijanci. S to zgodbo so lahko otroci povezali tudi lastne izkušnje in se naučili, kako pomembni so prijetni odnosi med prijatelji. Otroci so bili nad snemanjem navdušeni, vendar nekoliko presenečeni nad njegovim dolgotrajnim

potekom. Vse se je končalo odlično in naš končen produkt bodo lahko vsi sodelujoči otroci prejeli na CD-ju.

Kljub temu pa to ni bilo vse, kar so otroci počeli na taboru. Kot vedno smo jim tudi letos pripravili različne športne dejavnosti, na voljo so imeli veliko pripomočkov in materialov za ustvarjanje in druženje, preizkusili so se lahko v že skoraj tradicionalnem »Perky talentu« ter zaplesali zumbob ob poskočni glasbi. V petek zvečer smo želeli uprizoriti tudi kino na prostem, ki pa smo ga zaradi slabega vremena prestavili v kočico. Ob hrustanju pokovke smo si ogledali film *Gremo mi po svoje*, ki prikazuje tabornike in njihove dogodivščine na poletnem taboru. V soboto smo se odpravili tudi na iskanje skritega zaklada, kjer so otroci izvajali različne naloge na temo tabora, prislužili pa so si bogate sladke nagrade.

Petek in sobota sta hitro minila, nedeljo smo izkoristili za generalko pred nastopom za starše in povabljenе. Pripravili smo jim odlomek iz našega filma, ki so ga otroci odigrali v živo. Po generalki so otroci imeli na voljo dovolj prostega časa, da so pred koncem tabora še pokramljali in se igrali različne športne igre. Ob prihodu staršev je nato sledil nastop in menim, da so bili vsi gostje z vidnim zadovoljnimi. Največje veselje je opazovati otroke po koncu tabora, ko svojim staršem z veliko vnemo razkazujejo tabor, svoj prostor v šotoru in jim pripovedujejo vse dogodivščine, ki so jih doživeli tekom tabora. Nam, članom društva Perkmandelci, je to v veliko zadovoljstvo, saj vemo, da nekaj delamo dobro. In to delamo za naše najmlajše! Upam, da se vidimo spet naslednje leto.

Eva Zapečnik,
IKDM Perkmandelci

Sodelovanje **DRUŠTVA** **UPOKOJENCEV MEŽICA** NA MEŽIŠKEM POLETJU 2013

Člani DU Mežica smo sodelovali na prireditvi MEŽIŠKO POLETJE 2013 z naslednjimi aktivnostmi: 4. 6. 2013 smo v gostišču KREBS organizirali predavanje o ZDRAVJU IN ZDRAVI PREHRANI. Predavala je ga. Merljak. Predavanja se je udeležilo preko 40 slušateljev. Obiskovalci predavanja so bili s programom in temo zadovoljni. Podobnih izobraževanj si želijo tudi v prihodnje.

V sklopu Mežiškega poletja 2013 so balinarji DU Mežica priredili dva turnirja, in sicer 12. 6. 2013 približevanje v krog, katerega so se udeležili balinarji iz društev Ravne, Dravograd in Slovenj Gradec, in 22. 6. 2013 turnir dvojic, katerega so se udeležili balinarji iz DU Topolšica.

PRIBLIŽEVANJE V KROG:

Turnirja se je udeležilo 48 balinark in balinarjev iz štirih koroških upokojenskih društev. Balinarke so se pomerile v svoji konkurenci in balinarji v svoji. V ženski konkurenci je zmagala domačinka Metka Hribernik, drugo mesto je zasedla Rada Bjelič, Dravograd, in tretje mesto Ana Oprešnik, Slovenj Gradec. Pri moških se je najbolje odrezal Tone Garb, Slovenj Gradec, na drugo

mesto se je uvrstil domačin Silvo Gračner, tretje mesto

je pripadlo Francu Veršiču iz Dravograda. Po končanem turnirju, ki se je pričel ob 8. uri in je potekal do 13 ure, smo vse udeležence pogostili v gostišču Korošč.

TURNIR DVOJIC:

Udeležilose ga je 26 balinarjev iz domačega društva in šest iz prijateljskega društva Topolšice. Po naporjem, vročem dopoldnevu sta se zmage veselili Metka Hribernik in Nada Šahinovič, drugo mesto sta zasedla Jože Lah in Alojz Jevšnikar in tretje mesto Jakob Štrikar in Florjan Podjaveršek. Kolajne in priznanja je podelila referentka za šport in rekreacijo Barbka Žlebnik.

Po podelitvi smo se okrepili pri naših lovcih z divjačinskim golažem.

20. 6. 2013 je lutkovna skupina **SUPER BICE IZ MEŽICE** predstavila lutkovno igrico **IZGUBLJENA VERERIČKA.**

Zgodba je ubrana na motiv iskanja in govori o gozdnih živalih, ki ne sodijo v mestne hiše in ne morejo biti igrača otrokom. Predstava je poučna in vzgojne narave. Otrokom so **SUPER BICE** skozi umetnost lutk prikazale, kako pomemben je prostor bivanja. Predstave se je udeležilo 40 otrok in odraslih.

24. 6. 2013 je v sklopu **MEŽIŠKEGA POLETJA** potekala prireditev **MEŽICA POJE IN IGRA.** Koncert je potekal v Narodnem domu. MPZ **VIHARNIKI** so se predstavili s pesmimi: **SEM ŠEL, SEM ŠEL ČEZ GMAJNICO** in **SINOČI SEM NA VASI BIL.**

Ženska pevska skupina Gorna je zapela dve pesmi: **RIBIČ, RIBIČ ME JE UJEL** in **KO BOŠ PRIŠLA NA BLED.**

Vse nastopajoče skupine so lepo in ubrano zapele pesem **SLOVENIJA, OD KOD LEPOTE TVOJE.**

Draga Simetinger,
Referent za kulturo

Florjan Podjaveršek,
Predsednik balinarske sekcije
DU Mežica

ODPRTJE **BALINARSKE** HIŠICE

15. avgusta smo člani Društva upokojencev zopet praznovali. Vzrok za praznovanje pa je bilo odprtje nove balinarske hišice na balinišču v Mežici. Prejšnji pločevinasti bivalnik je dotrajal, saj je že predolgo služil namenu, s tem pa tudi kazil urejeno okolico. Pobudniki za izgradnjo nove hišice so bili člani Društva v balinarski sekciji s predsednikom, Florjanom Podjaverškom. Člani sekcije so s prostovoljnim delom projekt dokončali, s tem pa smo dobili

uporaben in lep objekt, ki smo ga s ponosom odprli. Poleg članov sekcije so k nastanku objekta še veliko nesebično prispevali sponzorji: Stane d.o.o, Valentin Peršak, Tomaž Kunc, Franc Ladinik, Ivan Plaznik, Drago Krevh, Marjan Horvat, ISOMAT d.o.o in Zoran Mlakar. Društvo upokojencev je prispevalo svoje, s čimer smo tudi uporabili vsa razpoložljiva sredstva. Na odprtje hišice smo povabili vse, ki so omogočili pridobitev

objekta, ter župana, g. Dušana Krebla. Člani sekcije balinarjev so v ta namen organizirali turnir v balinanju za moške in ženske ekipe, udeležile pa so se ga tudi ekipe sosednjih društev upokojencev. Vse prisotne sva s krajšim govorom pozdravila podpisani in župan, g. Dušan Krebel. Trak, ki je simbolično prikazal odprtje, pa sta prerezala članica UO DU za športno dejavnost, Barbara Žlebnik, ter predsednik balinarske sekcije,

Florjan Podjaveršek. Po slavnostnem odprtju pa se je nadaljevalo druženje do popoldanskih ur. V imenu upravnega odbora društva ter v svojem imenu se vsem sponzorjem in članom sekcije iskreno zahvaljujem za nesebični prispevek, saj bi brez njihovega razumevanja ne mogli uresničiti želja nas vseh, ki nam je mar za naše upokojence. **Jožef Libnik in Florjan Podjaveršek**

SREČANJE starejših, bolnih in invalidnih občanov

V času od 31. maja do 28. junija je bilo v našem kraju veliko prireditev v okviru Mežiškega poletja. Zanimivih in veselih dogodkov ni manjkalo.

PROSTOVOLJKE KARITAS SMO BILE KAR MALO V SKRBEH, SAJ SMO 15. JUNIJA PRIPRAVILE ŽE ENAJSTO SREČANJE STAREJŠIH, BOLNIH IN INVALIDNIH OBČANOV. NAŠA SKRB PA JE BILA ODVEČ. KLJUB VROČINI SE JE POVABILU ODZVALO LEPO ŠTEVILO STAROSTNIKOV IN NJIHOVIH SVOJCEV.

Vsem povabljenim smo pred vhom v cerkev sv. Jakoba podarile skromno darilce, ki so ga izdelale pridne roke sodelavk Rozke in Andreje. Srečanje smo začeli s krajšim kulturnim programom. Domači ženski pevski zbor Gorna nam je ob spremljavi nežnih zvokov

citer odpel nekaj zelo lepih pa tudi starejših pesmi. Pridružil se jim je še mlad in uspešen harmonikar Žan. Ob njegovi harmoniki smo se kar prijetno razživel pa tudi zaploskali. Organistka Klavdija pa nas je z nežnimi zvoki orgel umirila, da smo postali kar malo zasanjani. Vidi se, da je prava mojstrica. Sveto mašo je daroval takrat še naš, danes pa, na žalost, že nekdanji župnik, gospod Davorin Vreča. S svojim umirjenim in lepim nagovorom med mašo in podelitvijo zakramenta bolniškega maziljenja je poskrbel, da smo si vsi napolnili dušo z mirom in se sproščeni pripravili na skupno druženje.

Nagovoril nas je tudi župan, Dušan Krebel, ki se nam je zahvalil za vsa prostovoljna dela in skrb za starejše in bolne v naši župniji. Bili smo veseli, da si je vzel čas in se nam pridružil, seveda pa tudi pohvale za naše

prostovoljno delo.

Po sv. maši smo se še malce pofotografirali – seveda za spomin.

Sledilo je skupno druženje v prijetni senčki za cerkvijo. Veli-

Kot je dejala ga. Lenčka Piko, ki je že dopolnila častitljivih šestindevetdeset let: »Če Bog da, se bomo drugo leto spet vidli.« Razšli smo se z eno samo željo – naj bo prošnja uslišana.

ko je bilo zanimivih pogovorov, stiskov rok in obujanj spominov na preteklost.

Čas je kar prehitro minil. Obljubili smo si, da se srečamo zopet naslednje leto.

Vsi skupaj prispevamo, da rastemo v duhu in sodelujemo – kot velika družina.

Danica Schuller,
Karitas

Slovenski zamejski odbojkarji PONOVRNO V MEŽICI

Avgust je čas dopustov, odhajanja na morje ali pa iskanja gorskega zatišja in svežine, a za odbojkarje in odbojkarice Sloge in Sloge Tabor iz Trsta je to tudi čas odbojcarskih delovnih počitnic, ko se množično odpravijo v Mežico. Pravzaprav je mestece Mežica za Slogaše in Slogašice že neke vrste točno opredeljen pojem, saj prihajajo sem na priprave že dolga leta in je avgusta Mežica že skoraj njihov drugi dom.

Mežica jim pomeni nekaj enkratnega, nekaj, o čemer potem doma prijateljem in prijateljicam pripovedujejo še kar nekaj časa. Trditev, da je Mežica nekaj enkratnega, ni iz trte izvita: ta kraj nudi namreč s svojimi športnimi objekti idealne pogoje za vse to, čemur pravimo intenzivne

poletne predprvenstvene priprave. Velika telovadnica, v kateri lahko delajo tri večje skupine, uporaba male šolske telovadnice, novo zunanje igrišče za veliko telovadnico, beach volley igrišča v parku, fitnes v telovadnici sami – vse to je tisto, kar daje trenerjem idealne možnosti, da

svoje delovne programe lahko razvijajo nemoteno, intenzivno in glede na objekte resnično dovršeno.

In prav zato so Slogaši že pred več kot dvajsetimi leti izbrali prav ta kraj za svoj programski laboratorij dela, kjer se zač-

nejo vsi letni sezonski programi. Tudi nastanitev vseh odbojkaric in odbojkarjev v CŠOD Peca je nadvse posrečena izbira. To ni luksuzen hotel, pa tudi dijaški dom ne. To je ustanova s svojo nekoliko osamljeno lokacijo sredi narave, ki s svojim ustrojem prisili stanovalce, da so disciplinirani, samostojni, da med seboj komunicirajo, se pogovarjajo, kar je pri današnji mladini skorajda že redek pojav. Ne moremo mimo izjemnih kuharskih specialistov, ki so bistveni del doma Peca. Pri osem-dnevnih pripravah igra hrana včasih tudi bistveno vlogo in to vlogo kuharska struktura odigrava odlično. Če k temu dodamo še prijaznost ostalega osebja, ki prav vsem

ki živijo na drugi strani danes sicer že bivše meje, da pa so vsekakor delček njih samih. Vtis imam, da gre res za neke vrste unikata v Sloveniji, saj imamo drugje v Sloveniji vedno vtis, tudi ko nastopamo s svojimi ekipami na raznih turnirjih, da na nas gledajo kot na tujce, kar seveda nismo.

Slogine priprave v Mežici so torej danes že trdna tradicija. V tem mestecu smo v vseh teh letih imeli že več kot 1600 prisotnosti naših fantov in deklet.

Časi se zelo spreminjajo. Mežico smo spoznali leta 1981, ko je bila še drugačna

čelu s svojo vitalnostjo in iznajdljivostjo iz leta v leto prijetneje preseneča. Neuradno smo tudi izvedeli, da obstajajo načrti za popolno preureditev atletsko-nogometnega stadiona, kar bi še bolj dvignilo raven športno-kulturne ponudbe v tem kraju. Je pa tudi dokaz, da ima občinska uprava zelo izostrena čut in posluh za socialo in da skuša narediti vse, da bi tudi mladi imeli v svojem rojstnem kraju varno zavetje.

Predsednik Slogašev, profesor Franko Drasič, ki je na letošnjih pripravah v dvojni vlogi, saj je sam prevzel treniranje najmlajših deklet, nam je posredoval misel, s

zna priti naproti ob vsakem trenutku, je slika o tem, zakaj smo postavili trditev, da je mesto Mežica za naše športnike nekaj enkratnega, že dovolj jasno izrisana.

Pa ne samo to! Res ne sme izzveneti banalno, če rečem, da so naši odbojkarji tu pravzaprav doma – tu mislim na veliko prijaznost ljudi, na vsakodnevne stike na cesti, v trgovinah, na pošti, na banki, ko vaščani z zanimanjem opazujejo mlada dekleta in fante, ki slovensko govorijo z drugačnim naglasom, daleč od koroškega, ki govorijo slovensko, a niso doma v Sloveniji. Mislim, da so v vseh teh letih razumeli, da so to predstavniki Slovencev,

državna ureditev in je obstajala Jugoslavija, danes hodimo v občino, ki je del samostojne Slovenije. Koliko sprememb in koliko novega je v vseh teh letih zraslo tudi na tem območju. To opažajo z veliko radovednostjo tudi naši mladi športniki, ki že ob samem prihodu v Mežico takoj zaznajo neke novosti. Tako je bilo tudi letos: učna pot, novo igrišče za telovadnico, čudovit park, ki je nastal na mestu, kjer je bilo staro pokopališče, da o novih strukturah v sami telovadnici sploh ne izgubljam besed, pa novi raj za »skaterje«. To pa je po našem mnenju tudi izjemno lepo spričevalo za občinsko upravo, ki nas s svojim županom, Dušanom Kreblom, na

katero zaključujemo ta letošnji dopis. Tako pravi profesor Drasič: »Navdušen sem tudi nad letošnjo izvedbo naših priprav v Mežici. Čutim dolžnost, da se javno zahvalim Uradu RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki nam s svojim prispevkom pomaga pri izvedbi projekta, rad bi pa izrazil še posebno prisrčno in toplo zahvalo bivšim in sedanjim občinskim upraviteljem in županu občine Mežica za veliko prijaznost, razumevanje in naklonjenost, ki smo jih bili deležni vsa ta leta.«

Ivan Peterlin,
predsednik Združenja slovenskih
športnih društev v Italiji

TENIS TURNIR PAROV

V soboto, 14. septembra, je na tenis igrišču v Mežici potekal turnir parov. Sodelovalo je deset parov, med katerimi sta bila najboljša oče in sin, Ivo in Benjamin Beliš, drugo mesto sta osvojila domačina Aleš Pustoslemšek in Darko Vertačnik, tretja pa sta bila prav tako Mežičana, brata Grega in Mitja Gruber. Podrobnosti na fotografijah, ki jih je posnel Sašo Vidmar.

LETI, LETI, LETI ...

Če bi vam povedala le ime podjetja – AEROVIZIJA, bi brez brskanja po spletu le nekateri vedeli, o čem govorim. Ko bi ime povedala v celoti – AEROVIZIJA letalska fotografija d.o.o, bi večina pogruntala, s čim se podjetje ukvarja. No, ime direktorja Aerovizije, Andreja Lenarčiča, je pa že širše znano – še posebej po lanskoletnem poletu z ultralahkim letalom okoli sveta, ko je dodobra prestavil mejnike mogočega.

Nič manj pomemben ni bil tudi letošnji prelet severnega pola našega planeta.

Zakaj vam o tem pripovedujem, saj novica ni več sveža, o njej so poročali že vsi slovenski in tudi tuji mediji? Podjetje ni v Mežici. Tudi g. Lenarčič ni Mežičar.

Je pa z njim tesno povezan naš (nekdanji) sokrajan. Direktor letalskih operacij pri Aeroviziji je mladi Domen Grauf. Zato tokrat pokukajmo malo izven meja naše občine. Da bi izvedeli vsaj nekaj o njegovem nevsakdanjem delu, sem Domna prosila za pogovor.

Za začetek morda nekaj besed o vaši povezavi z letalstvom / letali / letenjem.

Poklic pilota spada v skupino najbolj zaželenih poklicev. Veliko mladih sanja o tem, kako postati pilot. Kot šestletni otrok, ki takrat nikakor nisem imel izoblikovane vizije o prihodnosti, sem se tudi sam srečal s to željo. Bila je tako močna, da je moje življenje, od kar pomnim, v celoti vpeto v letalstvo.

Katera je bila vaša prva zaposlitev ?

Prva zaposlitev je bila že takoj povezana z letalstvom. Še kot študent letalstva na Strojni fakulteti v Ljubljani sem po naključju dobil možnost, da se zaposlim v podjetju, ki se je ukvarjalo z razvojem na letalskem področju in s prodajo

ter zastopstvom tehnološko zelo naprednih letal znamke Diamond Aircraft GmbH Austrija. Postal sem vodja letalskega programa v podjetju Dr.nemo d.o.o.

Kako se je pričelo sodelovanje z Aerovizijo oz. g. Lenarčičem? Kakšno podjetje je to?

Z Matevžem se poznava dobrih 15 let. Spoznala sva se na letališču Slovenj Gradec, kjer sem se učil leteti z jadralnim

letalom. Občasno se je pojavil na omenjenem letališču s takrat zelo nenavadnim letalom, ki je pri meni hitro vzbudilo pozornost. Kot mlad fant sem se navduševal nad njegovim prvim resnim projektom Trans Sibirija 2002 in Okoli edinega sveta 2004 ter ga spremljal z velikim zanimanjem.

Novembra leta 2005 sem po službeni dolžnosti peljal manjše enomotorno letalo v Anglijo, natančneje v regijo Kent, k stranki, ki ga je kupil od znanega poslovneža v Ljubljani. Ravno v tistem času je Matevž načrtoval obiskati znanco Polly Vacher, ki je kot prva

ženska v zgodovini obletela Zemljo preko polov. Izkoristil sem priložnost in ga povabil, naj se mi pridruži in na ta način privarčuje stroške letenja s svojim letalom. V bistvu pa sem potreboval na desnem sedežu letala nekoga, ki ima od mene veliko več izkušenj, da bi mi pomagal v primeru zapletov. Takrat sem prvič izvedel za njegove velike načrte o preletu Zemlje z malim ultralahkim letalom v zahodni smeri. Prvotna zamisel je bila obleteti tudi oba pola.

Kaj pa vaša zaposlitev na Aeroviziji – kaj pomeni naziv »direktor letalskih operacij« - kakšne so zadolžitve, naloge, odgovornosti?

V podjetju Aerovizija d.o.o. sem zaposlen od junija 2012. Naziv »direktor letalskih operacij« je pravzaprav samo nekakšen poslovni prijem, ker te partnerji pri dogovorih in poslovnih kontaktih jemljejo resneje. Sicer sem znotraj podjetja vpleten v vso dogajanje. Večino časa letim in opravljam snemanja iz zraka. Pri manjših projektih letim sam, v zadnjem času pa pri novi storitvi infra rdečega snemanja letiva oba, ker ni mogoče opraviti vseh zapletenih operacij samostojno. Politika podjetja je predvsem usmerjena v okolje: majhno – lahko – zeleno.

Katero je bilo vaše prvo sodelovanje z g. Lenarčičem?

Prvo resno sodelovanje je bilo v okviru njegovega tretjega večjega projekta z

naslovom *Afrika 2005 – Po sledih naših prednikov*, ko sem v prejšnji službi tehnično reševal njegove zahteve za modifikacije letala, ki ga je za omenjeni polet najel v podjetju Dr.nemo d.o.o..

Kaj pa lanski polet okoli sveta – koliko in kakšne so bile priprave, koliko je bilo sodelavcev v »zemeljski« ekipi, kakšne so bile vaše zadolžitve?

Projekt GreenLight WorldFlight 2012 je bil zame posebna priložnost. Idejo o načrtovanem projektu mi je Matevž zaupal pred 6 leti, ko je začel s pripravami na ta polet. V tistem trenutku si nisem niti v sanjah predstavljal obsežnosti in zahtevnosti projekta. Vse podrobnosti in priprave je v naslednjih 5 letih opravil sam. Ko so bile načrtane smernice v obvladljivih okvirjih, me je avgusta 2011 poklical, dokončno pojasnil idejo in načrtovano pot ter me povabil

k sodelovanju. Priložnost je bila edinstvena in nikakor je nisem želel odkloniti. Po razgovoru sva sklenila, da bom sodeloval v okviru podpore planiranja letov in pridobivanja dovoljenj za prelete držav. Ekipa pri projektu je bila z obzirom na

zahtevnost projekta zelo majhna. Vseh skupaj nas je bilo 7, in sicer: Andreja in Nataša sta bili zadolženi za internetno stran, Petra je objavljala novice, Vojko je skrbel za PR, Griša za analizo pridobljenih podatkov merjenja črnega ogljika in Tine za tehnično podporo v okviru podjetja Pipistrel.

Je bilo stresno? Kdaj najbolj in zakaj?

Začetni entuziazem se je zelo kmalu obrnil v vsakdanji stres in skrbi. Po preletu Atlantika je odpovedal inštrument, neke vrste vremenski radar, ki je Matevžu omogočal lociranje položaja nevihte. Brez omenjenega inštrumenta je bilo nadaljevanje zelo tvegano, kajti ekvatorialni pas okoli Zemlje je znan po veliki vlagi in hudih nevihtah, ki lahko tako majhno letalo, s kakršnim je letel, celo uničijo. Takoj smo iskali improvizirano rešitev. Zanimivost projekta za sledenje Matevža je bil

»spidertrack« – naprava, ki je preko satelitov omogočala spremljanje Matevža v živo. Letalo je oddajalo svojo lokacijo, smer in višino vsaki 2 minuti. Ker je bila njegova pozicija ves čas znana, sem preko vremenskih radarskih slik na svetovnem spletu imel

relativno natančen podatek, kje se nahaja center nevihte glede na njegovo trenutno pozicijo. Zadostno poznavanje vremena je omogočilo, da sem lahko s pomočjo tehnologije preko satelitskega telefona usmerjal Matevža mimo nevarnih območij ter skozi

nevihtne oblake, kjer je bila intenziteta najmanjša. Tehnika se je izkazala za precej zanesljivo in uspešno, vendar je posledično name prešla izjemna odgovornost. Od tistega trenutka, ko mi je uspelo Matevža prvič varno in uspešno usmeriti skozi nevihte, se je njegovo zaupanje v moje napovedi izjemno povečalo. S tem so postali vsi naslednji dnevi zame zelo stresni. Poleg osnovne zadolžitve sem začel opravljati resnično neprijetno dodatno delo. Ves čas sem analiziral in spremljal vreme in mu pošiljal informacije. Oba sva uporabljala različne vire, iz katerih sva izvlekla potrebne podatke, kar je omogočilo lažje odločanje o preletih.

Kako ste doživljali Lenarčičev podvig – zakaj je bil pomemben, kako ste ga doživljali člani ekipe, kako ste se počutili po uspešno opravljenem delu?

Oblet zemlje sam po sebi ne predstavlja posebnega podviga. Obstaja združenje pilotov <http://www.earthrounders.com/>, kjer lahko najdemo podatke o posameznikih, ki so obkrožili Zemljo z različnimi letali, nekateri celo večkrat. Nikomur pred Matevžem pa ni uspelo s tako majhnim in lahkim letalom samostojno preleteti svet po načrtani poti, ki je bila zastavljena izjemno zahtevno.

Vsaka posamezna etapa, ki se je odvila po načrtih, je vlivala zadovoljstvo in uteho celotni ekipi. Iskreno povedano, se v tistem trenutku, ko smo bili vpeti v dogajanje, nismo zavedali pomena projekta. Ko se danes ozrem nazaj in poizkušam z urejenimi mislimi sestaviti mozaik, se zavem, da so se s projektom GreenLight WorldFlight postavili zelo visoki standardi za vse, ki si tudi želijo obleteti svet na podoben način.

Je bila priprava na letošnji prelet drugačna? Lažja zaradi lanskizkušenj?

Projekt North Pole 2013 je bil logično nadaljevanje lanskega obleta – s to razliko, da je bil tokrat poudarek na

znanstveni raziskavi: merjenja črnega ogljika v ozračju, posebej na predelih zemeljske oble, kjer je letalski promet izjemno redek. Tudi načrtovanje in zahtevnost letenja se ne more primerjati z lanskim.

Je bil pa tokrat Matevž (skupaj z letalom) izpostavljen izjemno ekstremnim vremenskim pogojem. Mraz med 30 in 45 stopinjami pod ničlo. Ogromna neznanka pri vsem je bila oskrba letala z gorivom, zaledenitve in nanosi ledenih kristalov v gibljive predele letala na zemlji.

Ozemlje Kanade in tamkajšnji predpisi ter informacije so popolnoma drugačni – veliko bolj okrnjeni kot smo jih vajeni v drugih državah po svetu. Ko smo želeli pridobiti vremenske podatke lokalnih vremenoslovcev, kako se bo po njihovih izkušnjah razvijalo vreme, sem bil vedno zavrnen. Pridobil sem lahko samo zelo konzervativno napoved, ki je bila že tako ali tako izdana po uradni dolžnosti na spletnih straneh. Zakaj? Kanada je poznana po izjemno nepredvidljivem in zahtevnem vremenu, zato se tam pogosto dogajajo letalske nesreče in meteorologi so bili v preteklosti najpogostejša tarča obtožb zaradi izdanih vremenskih napovedi, ki so botrovale k nesrečnim dogodkom manjših letal. Zaradi tega danes ni več možno pridobiti neuradnega mnenja o razvoju vremena, kar je projekt North Pole 2013 podaljšalo za 19 dni.

Ker nismo imeli izkušenj z lokalnim dogajanjem vremena na omenjenem območju, smo zaradi varnosti načrtovali etape zelo previdno in z velikim varnostnim faktorjem.

Kdo se odloča za take podvige (g. Lenarčič, ekipa, kdo drug) in kakšen mora biti človek karakterni, da lahko pri taki stvari sodeluje – da sploh pride v ekipo?

Vsaka etapa, lani in letos, je bila skrbno načrtovana. Informacije smo pridobivali iz različnih virov in poizkusili simulirati posamezne podvige, kot je bil prelet Atlantika, najvišje gore v Andih

Akonkague, Mt. Everesta, Ognjene zemlje, Antarktike, Južnega Pacifika ... Končna odločitev je bila vedno Matevževa, kajti edino on je imel v glavi vseskozi jasen cilj. Nikoli ni nihče niti **želel niti poizkušal** vplivati nanj oziroma na potek dogodkov.

Ekipo smo sestavljali posamezniki, ki nas je Matevž povabil k sodelovanju. Vsi smo bili s srcem pri stvari in brezplačno, kar je po mojem mnenju ustvarjalo zelo dobro klimo ter pozitivno ozračje.

KER JE PRIPRAVA TEGA ČLANKA ZAHTEVALA NEKAJ VEČ ČASA, JE VMES PRISPELO ŠE SPOROČILO, KI NA NAJLEPŠI MOŽNI NAČIN ZAKLJUČI TA PRISPEVEK.

Po izboru *Flightglobal Achievements Awards* so za leto 2012 v kategoriji za NAJBOLJŠEGA PILOTA NA SVETU izbrali **Matevža Lenarčiča.**

Na podelitev nagrade, na letalsko srečanje *Paris air show*, je z njim odpotoval tudi Domen.

Mislim, da za tovrstne projekte ne obstaja formula, po kateri se išče člane ekipe. Priložnost je potrebno začutiti in verjeti v zgodbo.

Pa načrti za prihodnost?

Načrtov za prihodnost ne zmanjka. Vsekakor so povezani s podjetjem Aerovizija d.o.o., kjer sem redno zaposlen. Človek mora imeti želje in načrte, da lahko osebnostno raste.

Z Matevžem imava veliko idej o novih projektih, ki pa še niso dozorele do te mere, da bi lahko govoril o njih.

Še kakšna anekdota?

Afrika je že sama po sebi zelo eksotična celina. Za dan, ko sva z Matevžem načrtovala etapo preko Južne Afrike proti Namibiji, je kazalo, da bo veter pihal ves čas poleta v nos letala, kar časovno podaljša let in zmanjša dolet letala. Goriva je bilo dovolj, edini problem je bil časovni doseg namembnega letališča v Namibiji, ker so ga po urniku zaprli prezgodaj. Izračuni so pokazali, da bo zaradi čelnega vetra nemogoče doseči delovni čas obratovanja letališča. Vseeno sem verjel, da napovedi vetra ne

držijo povsem in nama bo uspelo. Ko je letel že nekaj časa, sem natančneje preračunal realno hitrost letala glede na veter in seveda ugotovil, da se ne bo izšlo. Poklical sem na namembno letališče in uspel pregovoriti vodjo, da počakajo z zaprtjem do pristanka, ki se bo zavlekel za dve uri. Kot alternativno letališče sem zagledal v območju, kjer se je Matevž v tistem trenutku nahajal, relativno veliko vzletno pristajalno stezo, poiskal podatke in mu jih poslal po satelitskem telefonu z dopisom, da predlagam pristanek na tem letališču, kajti namembno bo zaradi vetra nemogoče doseči pravočasno. Isti trenutek sem na ekranu zagledal pozicijo in smer letala, kako se približuje letališču, na katerem sem predlagal pristanek. Pomislil sem: »Poglej, kako hitro je upošteval moj predlog in se pametno odločil«.

Kmalu po pristanku me je poklical in sledil je hladen tuš. Odpovedal je motor. Moja samozavest, kako pametno sem svetoval, je hitro zbledela. V tistem trenutku, ko sem pošiljal podatke po satelitskem telefonu, je Matevž že reševal nastalo situacijo in je videl sporočilo šele na zemlji. Sama sreča je bila, da je odpovedal motor nad edinim letališčem na tistem območju, kajti Južna Afrika in Namibija sta precej hriboviti in ni možnosti za varen pristanek.

Ob koncu morda še vprašanje, zakaj si človek tako zelo želi leteti?

Letenje je strast, je neke vrste odvisnost, ki te zasvoji. Človek po naravi ni ustvarjen za letenje. Skozi zgodovino je zaradi radovednosti ustvaril napravo, s katero je možno posnemati ptice, ki jim je narava letalne sposobnosti položila v zibelko.

Ko enkrat začutiš svobodo in širino, ki ti jo letenje omogoči, le stežka pozabiš te občutke. Vsak polet je nekaj novega, nobeden ni enak prejšnjemu, vsakič znova se v tem tridimenzionalnem prostoru zgodi nekaj, kar vpliva, da je polet znova in znova drugačen.

Ida Paradiž

SVETLI DEL LETA OB TRESKI

V Društvu literarno gledališče Treska smo zimsko sezono zaključili s predstavitvijo šeg in navad svetlega dela leta, ko je dan daljši, sonce dobi svojo moč in se narava bohoti v vsej svoji krasoti. Včasih je za poletne mesece veljalo, da je priprošnja za bližnje zamenjala priprošnja za dobro letino, opravila so se iz hiše prestavila na polja, delovne ure so se v kmečkih okoljih znatno povečale in tako so tudi šege in navade dobile bolj »produkcijsko« noto, medtem ko so v mestih zaživela druženja na trgih ter skupne aktivnosti, ki so mesto poživele in ljudi povežale. Vprašanje, koliko od nekdanjih šeg in navad je še živih in koliko vraž drži, smo pustili odprto, smo se pa trudili, da še ohranimo ali celo spodbudimo druženja na vasi, bolj natančno v gostišču Krebs.

Tako je Treska tlela tudi v pomladnih in poletnih večerih. V mesecu *marcu* smo, kot že vrsto let, tudi letos vse, ki so ustvarjalnih misli in odrtega duha, povabili na *Javno branje in poslušanje poezije*. V *aprilu* je gospa Mojca Oderlap predstavila svojo *izkušnjo iz Peruja*, kjer je kot prostovoljka v okviru programa Pota, aktivno delovala po šolah, knjižnicah

in cerkvah. V uvodniku večera je svojo misel zaključila z pomenljivim pregovorom, ki pravi: »Če veliko majhnih ljudi na veliko majhnih krajih naredi veliko majhnih stvari, se obliče zemlje lahko spremeni.« In spreminjanja obliča zemlje, njegove tektonske premike, ki so bili sicer posledica naravnih sil in ne drobnih humanih dejanj, je že davnega leta 1897 začel sistematično proučevati *pozabljeni slovenski naravoslo-*

spremembe v srcih in glavah domačinov, ki navdušeno spremljajo njune ustvarjalne projekte. Gerhard Pečovnik in Alojz Peršak sta nam pokazala nov avtorski film z naslovom *Reka Meža od Olševe do Dravograda* in gledalci v Narodnem domu so bili zopet prevzeti nad lepotami Koroške.

Julij in avgust sta minila v znamenju tišine in spominjanja. Za člane društva Treska in njihove

tlela, tudi zanj, z energijo in zanesenostjo, ki jo je pustil z obiski in v dialogih z nami.

Tako smo tresko v *septembru* spet prižgali in vstopili v *Raznolikost in prostranost Namibije*. Sama kot avtorica večera sem uvodnik pričela s Hessejevo mislijo iz knjige *Umetnost brezdelja*: »Poezija potovanja ni v tem, da si odpočijemo od domače enoličnosti, od dela in sitnosti, niti v naključnem druženju z drugimi ljudmi ali ogledovanju slik. Tudi potešitvi radovednosti ni. Pač pa je v doživetju, to pomeni, v obogatitvi, v organskem osvajanju novo pridobljenega, v pospeševanju našega razumevanja za enotnost v različnosti, za veliko prepletanje sveta in človeštva.« Večer pa zaključila z mislijo, da odprtost, občutljivost in čuječnost pomaga, da biti tam dobiva mnogo pomenov in da poti puščajo sledi v nas in v vsakdanu, kamor se vračamo.

Verjamemo, da bo Treska sledi navdušenja in radovednosti za bližnje in oddaljene zgodbe puščala na poslušalcih tudi v bodoče.

Petra Štirn Janota

Fotografije: Dorica Vasle

vec Albin Belar, kateremu smo namenili literarni večer v mesecu maju, pripravil pa ga je Peter Peruzzi.

V juniju pa smo gostili človeka, ki gotovo delata premike in

zveste poslušalce je bil to žalosten čas, saj se je od nas poslovil ustanovitelj, dolgoletni idejni snovalec, iskreni podpornik in iskri mislec, Marjan Mauko. Zaradi njega Treska tli in gori že 18 let in trudili se bomo, da bo še

Zgornja fotografija: Namesto Mauka je svečo prižgala avtorica večera s spominom nanj; od leve si sledijo: Majska treska o Albinu Belarju, Prostovoljka Mojca o dogodivščinah iz Peruja, Ustvarjalca filma Reka Meža od Olševe do Dravograda, Večer javnega branja poezije, ki ga je glasbeno popestrila skupina Gorna.

MEŽIČARJI PO SVETU

Jo napot! Če imate radi golaž in paprikaš, če so vam všeč citre in cimbele, če včasih radi srknete palinko, potem je naš tokratni cilj kot nalašč za vas. Čeprav govorice naših sosedov ne razumemo najbolje, saj se pri njih še »mama«, ki jo skoraj po vsem svetu kličemo enako, reče anya, ob podrobnejšem pregledu slovarja najdemo kar nekaj besed, ki so podobne našim. Včasih je bilo s pridelavo žita, sadja, zelenjave in vina glavno gospodarsko področje kmetijstvo, ki danes pokriva le še 4 % gospodarstva. Od več kot 10 milijonov prebivalcev na 93.000 km² jih več kot polovica živi v mestih! Na pot, torej!

Kdo ste in kje živite?

Sem Aleksander Štampah – Sandi in trenutno živim na Madžarskem, v obmejni vasi Tornyiszentmiklos v pokrajini Zala, ki je podobna kot naše Prekmurje.

Kako dolgo ste že tam in zakaj ste tja odšli?

Na madžarskem živim zadnja tri leta, prej sem živel v Lendavi, oziroma Dolgi Vasi pri Lendavi od leta 1984. Na Madžarsko sem se preselil zaradi nakupa nepremičnine, ker so le te tam vsaj enkrat cenejše kot v Sloveniji, pa tudi drugi stroški – voda, komunalne storitve, elektrika so nekaj cenejše. Dodal bi še to, da tudi ni nekih dodatnih stroškov kot v Sloveniji, na primer, RTV naročnine in podobno. Tudi davki od nepremičnin so v obmejnih krajih nižji zaradi padanja števila prebivalcev.

V čem se nov kraj in vaše z dajšnje življenje najbolj razlikujeta

od tistega prej?

Novi kraj se v bistvu nič kaj dosti ne razlikuje od podobnih vasi v obmejnem področju na slovenski strani, sicer pa meja ne obstaja več, odkar sta obe državi v EU.

Kaj vam je tam najbolj všeč?

Najbolj všeč od vsega mi je to, da je okolica prijazna, ni onesnažena z industrijo in raznimi »bio plinarnami« kot v Lendavi in okolici, ter zelo mirna. Pa tudi do službe, ki jo imam v Sloveniji, je zelo blizu, tako da mi to ne predstavlja nikakršne ovire.

Kaj najbolj pogrešate?

V bistvu sem vsak dan v Sloveniji, tako da ne čutim odtujenosti, mogoče pogrešam kakšno koroško besedo v bližnji okolici.

Kako pogosto se vračate / prihajate na obisk v domovino (na Koroško)?

Premalokrat, poizkušam enkrat na

mesec, vendar mi to ne uspeva.

Se bom moral malo popraviti!

Kako vidite Mežico, ko pridete domov?

Mežico vidim kot neko malo, zaspano mesto, v katerem se ni dosti kaj spremenilo.

Živi blizu vas še kaj Slovencev / Korošcev? Se srečujete?

Na samem Madžarskem, v Tornyiszentmiklos-u, kjer živim, trenutno ni drugih Korošcev, je pa nekaj Slovencev in se srečujemo ob določenih priložnostih.

Ali v trgovinah najdete tudi kakšne izdelke iz Slovenije?

V trgovini, razen Gorenjevih aparatov, žal nisem zasledil nobenega slovenskega izdelka.

Kaj vedno odnesete s seboj, ko se vračate z obiska doma?

Ja, s Koroške po navadi s seboj odnesem kakšno dobro koroško suho salamo, klobaso in pa domač ržen kruh.

Tipična jed / pijača / kakšen poseben običaj v novi deželi?

Tipična jed za to pokrajino na obeh straneh meje je bograč in pa seveda halaszle ali po naše ribja čorba, pa bi se še kaj našlo.

Poslušate slovensko glasbo?

Katero?

Slovenske glasbe ne poslušam preveč, mogoče tu pa tam kakšno starejšo verzijo Lačnega Franza ali Pankrtov.

Bi še sami dodali kakšno zanimivost, misel, sporočilo ...

Ne vem, mogoče to, da madžarščina kot jezik le ni tako težka, da se je ne bi dalo naučiti vsaj pogovorno!

Vprašanja je zastavljala Ida Paradiž.

**ZA POKUŠINO
ŠE NEKAJ BESED:**

jo napot
dober dan

anya
mati

apa
oče

otton
dom

nagyanya
babica

fej
glava

fogoruos
zobozdravnik

beteg
bolan, bolnik

bab
fižol

beton
beton

vers
pesem

villa
vilice

csillag
zvezda

zsak
vreča

csipke
čipke

zseb
žep

ember
človek

zseblampa
žepna baterija

fa
drevo

zokni
kratka nogavica

facan
fazan

zsir
mast

Vožnja v najčistejšem pomenu besede **ALI NA POT S STARODOBNIKOM**

Starodobno vozilo, starodobnik ali po domače oldtajmer je vozilo staro najmanj 25 let, naslednje leto se meja premakne na 30. Pogled na koroška parkirišča nam razkriva presenetljivo sodoben vozni park, pa vendar je v naših garažah nemalo starih vozil, nekaterih celo z muzejsko vrednostjo.

Koroški ljubitelji starodobnikov so združeni v Društvo ljubiteljev starodobnih vozil Črna, ki je bilo ustanovljeno leta 2005 in ima v imenu Črna zato, ker je bila od tam večina ustanovnih članov, sicer pa so člani (aktivnih je okoli 70, vseh več kot 130) iz celotne Mežiške, Mislinjske in Dravske doline. Predsednik društva je Marko Plaznik, podpredsednik pa Mežičan, Boštjan Hribnik, ki je predsedniško funkcijo tudi že opravljal. Njihovo delovanje ni omejeno zgolj na ozko društveno dejavnost, temveč sega tudi v lokalno dogajanje, saj vsako leto popestrijo dan gojencem CUDV Črna, katere s starodobniki popeljejo po Črni; sodelujejo z osnovno šolo, delujejo dobrodelno. Seveda se člani udeležujejo srečanj podobnih društev, v okviru Koroškega turističnega tedna eno tako, s prirediteljem mednarodno, tudi organizirajo. Če jim želite pisati, uporabite elektronski

naslov lsv.crna@gmail.com.

V upravnem odboru društva je tudi moj

ČE JE DANES VAŠ AVTO STAR 25 LET, STE LAHKO JUTRI LASTNIK STARODOBNIKA?

Da, če imate za vsakdanje vožnje v gospodinjstvu še en mlajši avto, se včlanite v klub ljubiteljev starodobnih vozil, prijavite oldtajmerja, pridobite certifikat, z njim 90% popusta pri zavarovanju in 25% popusta pri tehničnem pregledu.

tokratni sogovornik, Mežičan Karel Ritonja, lastnik in voznik petih starodobnih vozil. V njegovih (in izposojenih) garažah stojijo, poleg tega pa redno tudi vozijo po cesti, trije TOMOS-ovi mopedi (poni expres, letnik 1972; electronic, letnik 1978 in PUCH VS 50, letnik 1957), Zastava 101 special

confort alias stoenka, iz leta 1982, in Zastava 750, bolj znan kot fičo, letnik 1981. Vsak s svojo zgodbo, s svojim razlogom za nakup. Vseh pet je homologiranih in vsi imajo certifikat starodobnika. Ritonja pravi, da je vedel, da se bo po vrnitvi iz Nemčije, kjer je delal, v Mežici dolgočasil, zato je pred 6 leti kupil fičo in se lotil njegove preno-ve. Zakaj fičo? Z njim je delal izpit za avto, pa tega avta nikoli ni imel. Tudi ostali lastniki starodobnikov imajo določeno znamko zaradi nekih individualnih doživetij, spominov, navezanosti. Vozilo enega člana društva je njegov oče pred leti po delih »prešvercal« čez mejo, na primer. Stoenka pa je bila Karlijev prvi avto, s katerim je naredil 150.000 kilometrov in je bilo nekako logično, da jo bo spet parkiral v svojo garažo – ko mu jo je avtomehanik omenil, ponudil, pred nakupom ni dolgo razmišljal. Zgodbe mopedov? Eden je povezan s šolanjem,

eden z delom in nesrečo v železarni ter prihodom prvega otroka, eden z mladostjo v Mariboru. Kot že rečeno, vseh pet njegovih oldtajmerjev redno vozi naokoli. Mopede uporabi za kratke, lokalne vožnje, fička tudi za kako daljšo, stoenka pa se ne boji niti največjih razdalj. Letos je fičo največ v uporabi, pravi, saj je tako majhen, da se z njim zlahka izogne luknjam na cesti. Je fajn avto, ampak ni čisto vodoodporen, tako da ni za vsako vreme. Pa še izleti se spremenijo v celodnevne, če se na pot odpravi z njim – v Topolšico je vožnja iz Mežice, recimo, trajala dve uri v eno smer. Stoenka je pa čisto druga zgodba, z njo se pride celo v njeno

tudi vse, kar se mene tiče, saj po tem ogledu rada sedem v klimatiziran avto, z dobro avdio napravo, električnim pomikom tega in onega ... Kakšne prednosti v vožnji z oldtajmerji vidijo njih ljubitelji? »Ni primerjave,« je odločen Karli. »Bolj čistega občutka vožnje, kot je ob vožnji s starodobnikom, ni. Ne rabim klime, muzike, niti sogovornika. Zvoki motorja, vetra, škripanje ... nudijo čisti užitek. Zato se s katerim izmed svojih včasih odpeljem samo na sprehod.« Človek bi rekel, da je tako zbirateljstvo precej draga zadeva, in človek bi imel prav. Ritonjeva stoenka je ob nakupu stala 200 eurov, v dveh letih je vanjo vložil še

vrednost kot še tako dobro restavrirano. Stari avto deli, pravi sogovornik, imajo visoko ceno, zato se ljubitelji med seboj povezujejo, hodijo na sejme (v Slovensko Bistrico, na Vransko ...), brskajo po internetu, navezujejo stike, si material izmenjujejo ... Zgodi pa se tudi to: »Včasih me na vratih garaže čaka vrečka z avto deli, pojma nimam, kdo jih tam pusti. Enkrat pa sem sedel na vrtu mežiške gostilne, neki gospod je videl pred njo parkiranega mojega fičija, vprašal je, kdo je lastnik, povedal sem, da je avto moj, pa mi je dal material kar precejšnje vrednosti,« hvaležno pove Ritonja in poudari, da je, če se lotiš prenove starega vozila, dobro imeti stare(jše)ga avtomehnika, ki se spozna na avtomobile v zrelih letih.

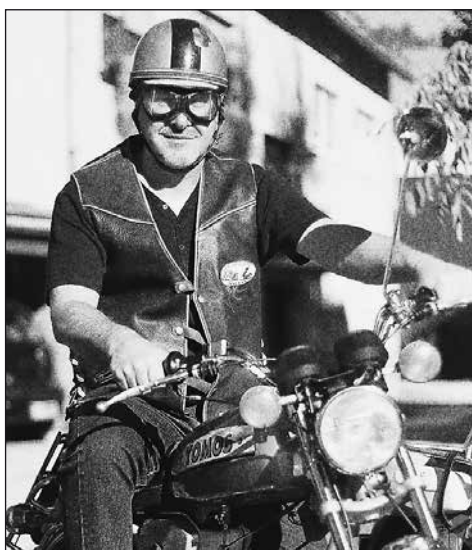
V uvodu je zapisano, da Društvo ljubiteljev starodobnikov Črna deluje tudi dobrodelno – na pobudo Karla Ritonje, ki je bil glavni izvajalec akcije, so zbrali sredstva za nakup električnega skuterja za invalidnega gospoda iz Črne in mu ga v jeseni 2011 predali. Karel Ritonja ima še dosti zgodb na zalogi, zato si želi s prenavljanjem in vožnjo starih vozil, povezanih z njimi, tehnično dediščino ohranjati tudi v prihodnje. Nekoč ga je v zimski vožnji na cedilu pustilo njegovo vozilo, rešil ga je spaček – ta bo verjetno naslednji v garaži, pa morda Ami 6, o katerem bi tudi imel kaj povedati. Ko bosta predelana, bo gotovo prišla na dan še kakšna pustolovščina in z njo povezan avto in zopet skomine po »šravljanju«.

Še na veliko srečno škripajočih kilometrov!

rojstno mesto – v Kragujevcu je bila lani in predlani, pa tudi v Beogradu in še kje. Razdalje premaguje v uglednem času, saj »gre« do 150 km/h!

Priznam, da je tudi meni zanimivo pogledati karavano vozil iz nekega drugega časa, atraktivna so, vredno jih je ohraniti. To je pa

dodatnih nekajkrat toliko, njegovo delo ni všteto. Jo lahko jutri proda za vsoto, ki je enaka vložku? Pravi, da ne. Društvo LJUBITELJEV ima kar pravo ime – samo ljubitelji starodobnikov znajo to ceniti. Še en zanimiv podatek – dobro ohranjeno vozilo v originalnem stanju ima večjo

Jerneja Vertačnik
Fotografije Sašo Vidmar

Ken Ludwig

SLEPARJA V KRILU

18. oktober 2013

ob 19:00

SLG CELJE

Tomaž Lapajne Dekleva

MOJČIN LEPI SVET

24. oktober 2013

ob 17:00

PijaR

NINA PUŠLAR

25. oktober 2013

ob 20:00

KONCERT

Julia Donaldson / Milan Dekleva

ZVERJASEC

7. november 2013

ob 17:00

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

NEISHA

15. november 2013

ob 20:00

KONCERT

Marko Nabreršnik / Vlado novak

GAJAŠ, ARESTANT

22. november 2013

ob 20:00

MESTNO GLEDALIŠČE PTUJ

Maja Borin / Jaša Jamnik

ŽUŽKERADA

28. november 2013

ob 17:00

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Tijana Zinajić / Po motivih gledališke igre D. Muck Naša Prijateljica Pika

PAZI, PIKA!

12. december 2013

ob 17:00

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA IN GLEDALIŠČE KOPER

UREDNIŠKI ODBOR

župan
Dušan Krebel

odgovorni
urednik
Marjan Sušnik

direktor
občinske uprave
Blaž Šaloven

člani
uredniškega odbora
Jožef Libnik
Barbara Prevorčič
Jarneja Vertačnik
Nina Petek
Ida Paradiž

Glasilo Občine Mežica izhaja 4 x letno v nakladi 1.550 izvodov in ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Vsem, ki ste s prispevki sodelovali, se najlepše zahvaljujemo. Prosimo, da s svojimi prispevki tudi v bodoče sodelujete, ker bo le na ta način naše glasilo pestro in zanimivo.

Prispevki ne bodo honorirani, uredniški odbor pa si pridružuje pravico do njihovega izbora.

Oddaja dokumentov naj bo na digitalnem mediju (tekstovni članki v Microsoft Word-u, fotografije pa priložene ločeno v formatu jpeg ali tiff, in sicer na resoluciji 300 dpi s krajšo stranico najmanj 10 cm). Fotografije, ki ne bodo primerne velikosti (npr. snete iz spleta – 72 dpi / 70 KB) ne bodo objavljene. Fizično oddane fotografije, ki ste jih prispevali, lahko po objavi glasila dvignete na tajništvo občine Mežica.

Svoje prispevke pošljite na naslov:

Občina Mežica
Trg svobode 1,
2392 Mežica

info@mezica.si

izdala
Občina Mežica
www.mezica.si

lektoriranje
Jerneja Vertačnik

fotografije
avtorji člankov

oblikovanje
Jasna Kalčič, atelje jk

tisk
Malex d. o. o.

naklada
1.550 kosov